

VABAÜHENDUSTE TEGEVUSVÕIMEKUSE KAARDISTAMINE/KÜSKI TOETUSTE MÕJU ANALÜÜS

Uuringuraport
2022

Uuringu tellija: Kodanikuühiskonna Sihtkapital SA
Uuringu läbiviijad: Tanel Vallimäe (Tallinna Ülikool)
Vaike Vainu

Sisukord

Uuringu taust.....	3
Uuringu metoodika ja küsitlustöö kirjeldus	4
Uuringu tulemused.....	6
Uuringus osalenud ühingute taust (asukoht, tegevusvaldkond jne).....	6
Inimressurss.....	7
Strateegiline planeerimine/juhtimine/töökorraldus.....	16
Side sihtrühmaga.....	19
Ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevused	20
Koostöö.....	24
Majanduslik olukord ja võimekused.....	29
KÜSK-i toetuste kasutegur	34
Toetamist vajavad valdkonnad.....	35
Küsitluses osalenute kommentaarid	36
Tegevusvõimekuse indeks	36
Kokkuvõte ja järeldused.....	38
Lisa 1. Tegevusvõimekuse indeks	42

Uuringu taust

Kodanikuühiskonna Sihtkapitalile (edaspidi KÜSK) on vabaühenduste tegevusvõimekuse tõstmine keskse tähtsusega. KÜSK-i põhikirja järgi on sihtasutuse tegevuse eesmärk võimestatud avalikes huvides tegutsevad vabaühendused, tugev kodanikuühiskond ja aktiivsed inimesed. Selle eesmärgi saavutamise eesmärgiks ülesandeks omakorda on seatud mittetulundussektori tegevusvõimekuse arendamine (§ 2.2.1).¹

2021. aastal jõuti käesoleva raporti koostanud uurimisrühma ja tellija (KÜSK) vahelise arutelu käigus arusaamale, et KÜSK-ist toetust taotlevate vabaühenduste tegevusvõimekust saab analüüsida senisest põhjalikumalt, kui taotlusvoorudes ja konkurssidel osalejate (MTÜ-d ja SA-d) seas läbi viia ankeetküsitlus. Küsitluse põhjal selgub üldpilt taotlejate tegevusvõimekuse ja selle tahkude kohta. Teiseks, eristades taotlejate seas tegevusvõimekuse suurendamisele keskendunud KÜSKi voorudest (praegu AHE ja AH²) varem toetusi saanud ja sealt toetusi mitte saanud ühendusi, on võimalik välja tuua KÜSKi toetuste mõju vabaühenduste tegevusvõimekusele ja selle komponentidele (toimunud pikaajaline muutus). Tulemused võimaldavad KÜSK-il toetuse andmise tingimusi ja eesmärgi täpsemini paika panna. Kui ankeetküsitlusega jätkatakse, muutub KÜSK-i tegevusvõimekuse tõstmisele suunatud toetuste mõju hindamine süsteemseks.

Vabaühenduste tegevusvõimekuse komponentide määratlemine on pikka aega olnud Eesti kodanikuühiskonna eestvedajate jaoks vaidlusküsimus.³ Küsitlusankeedi koostamisel kujunes välja kuus vabaühenduste tegevusvõimekuse põhiteemat (peamist komponenti): 1. strateegiline planeerimine, juhtimine ja töökorraldus, tegevuse mõju mõõtmine ja eneseanalüüs; 2. inimressurss – liikmeskond, palgatöötajad, vabatahtlikud ning inimeste arendamine; 3. majanduslik olukord ja võimekused (omatulu, annetused, projekti- ja tegevustoetused, vastavad võimekused); 4. koostöö tasandid, osapooled ja sagedus; 5. side kasusaajatega, sihtrühma tundmine ning side sihtrühmaga; 6. ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevused: huvikaitsetegevused, avalike teenuste osutamine ning kogukonna arendamine.⁴ Tegevusvõimekuse komponendid ja ankeetküsitluse küsimuste lõplikud sõnastused töötati uurimisrühma poolt välja koostöös mitmete kodanikuühiskonna eri valdkondade ekspertidega. Ühtlasi töötati koos ekspertidega⁵ välja vabaühenduste tegevusvõimekuse indeks ja selle alaindeksid vastavalt eelnevalt nimetatud komponentidele. Nii ankeetküsitluse koostamisel kui tegevusvõimekuse indeksi loomisel lähtuti teemaga seotud uuringutest ja analüüsist.⁶

¹ <https://kysk.ee/meist/pohikiri/>

² AHE - vabaühenduste arenguhüpet ettevalmistava taotlusvoor, AH - vabaühenduste arenguhüppe taotlusvoor.

³ Sellega tegeles mh viimase kodanikuühiskonna programmi koostamise raames eraldi töörühm.

⁴ See järjestus ei näita komponentide tähtsuse järjekorda, kuid need kõik kuuluvad tegevusvõimekuse juurde.

⁵ Ankeetküsitluse loomisel ja indeksi koostamisel olid kaasatud valdkondlikud eksperdid Tarmo Treimann, Pirkko Valge, Kaisa Tammoja, Maarja Olesk, Maris Jõgeva, Mikko Lagerspetz, Aivar Joorik, Urmo Kübar, Mari-Liis Dolenko ja KÜSKi endine juhataja Agu Laius. Ankeetküsitluse viimistlemisel aitasid kaasa KÜSK-i büroo töötajad.

⁶ Nii ankeetküsitluse kui ka tegevusvõimekuse indeksi loomisel kasutati erinevaid teemasse puutuvaid analüüse ja uuringuid. Vabaühenduste institutsionaliseerumist käsitles mahukas uuring TLÜ, Balti Uuringute Instituut (IBS), Turu-uuringute AS (2019). Kodanikuühiskonna arengukava vahehindamine. Uuringu algataja ja tellija esindaja: Siseministeerium. Samuti kasutati allikaid Rikmann, E; Lagerspetz, M; Vallimäe, T; Keedus, L; Sepp, M; Jesmin, T; Hinno, K. (2010). Kodanikualgatus institutsionaliseerumine Eestis 2009/2010. Uuringu raport. Tallinn. Tellija: Kodanikuühiskonna Sihtkapital jt; Vallimäe, T. & Vihma, P. (2019). Eesti mittetulundusühingud ja koostöö. Riigikogu Toimetised, 40, 177–189; Hinno, K. & Vallimäe, T. (2007). Avaliku võimu ja kodanikualgatus partnerlus: koostööd mõjutavad tegurid. Riigikogu Toimetised, 15, 151–158. Indeksi koostamisel oli eeskujuks USAID-i vabaühenduste elujõulisuse indeks (vt <https://heakodanik.ee/vabauhenduste-elujouulisuse-indeks>), ECAT instrument (ECOM Capacity Assessment Tool), jt.

Raport annab ülevaate ankeetküsitluse tulemustest lähtudes tellijaga (KÜSK) kokku lepitud uurimisülesannetest. Need nägid ette KÜSK-i taotlusvoorudes osalevate ühingute tegevusvõimekuse kaardistamist ja KÜSK-i toetuste mõju analüüsi läbiviimist, mille raames:

- võrreldakse eri valdkondade tegevusvõimekuse näitajaid, mille puhul eristatakse KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks mõeldud voorudest (AHE, AH jt) varem toetust saanud ühinguid ning neist voorudest varem toetust mitte saanud ühinguid;
- võrreldakse eri valdkondade tegevusvõimekuse näitajaid, eristades AHE ja AH voorudest taotlejaid ja ülejäänud voorudest taotlejaid;
- analüüsitakse tegevusvõimekuse komponentide vahelisi seoseid;
- koostatakse tegevusvõimekuse indeksi ja alaindeksite valem.

Raport koosneb järgmistest osadest: pärast uuringu metoodika ja küsitlustöö ülevaadet kirjeldatakse uuringus osalenud ühingute tausta ning ühingute 1) inimressurssi, 2) strateegilist planeerimist, juhtimist ja töökorraldust, 3) sidet kasusaajatega, 4) ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevusi, 5) koostöösuhteid ning 6) majanduslikku olukorda ja võimekusi. Lisaks antakse ülevaade sellest, kuidas varasematel aastatel KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetust saanud vabaühendused hindavad seniseid KÜSK-i toetusi ja mida nad nende toetustega seoses edaspidi ootavad. Seejärel esitatakse tegevusvõimekuse indeks, mille muutusi, sh alaindeksite muutusi, saab hakata jälgima ankeetküsitluse kordamisel.⁷ Raporti lõpus esitatakse uuringu kokkuvõtte ja järeldused.

Uuringu metoodika ja küsitlustöö kirjeldus

Kaardistamaks KÜSK-i toetuste taotlusvoorudes osalevate ühingute tegevusvõimekust, viidi 2022. aasta 1. jaanuarist kuni 31. oktoobrini toimunud taotlusvoorudes osalenud ühingute seas läbi küsitlus.⁸ Kutse täita ankeet said järgmiste voorude (kokku 7 vooru) taotlejad: kodanikuühiskonda arendavate suursündmuste 2022. aasta ideekorje konkurss (14 taotlejat); vabaühenduste arenguhüpet ettevalmistav 2022. aasta taotlusvoor (60 taotlejat); vabaühenduste 2022. aasta arenguhüppe taotlusvoor (84 taotlejat); rahvusvaheliste katusorganisatsioonide suursündmuste konkurss 2022. aasta (5 taotlejat); välisprojektide toetamine 2022. aastal (6 taotlejat); reisitoetuste konkurss 2022. aastal (54 taotlejat) ja nupukate lahenduste starditoetuste konkurss (8 taotlejat). Kokku saadeti kutse osaleda küsitluses 231 taotlejale, kellest täitis ankeedi 99 (vastamisaktiivsus oli seega 43%) (Tabel 1).

Küsitlusankeedi koostas Tallinna Ülikooli uurimisrühm ning uuringukutsed taotlusvoorudes osalejatele saatis välja KÜSK. Lisaks esmasele uuringukutsele saadeti valimisse sattunud ühingutele välja ka meeldetuletuskiri. Analüüsi kaasati kuni 31. oktoobrini 2022 laekunud ankeedid.

Küsitlusele vastanud ühingutest 43% osales vabaühenduste arenguhüppe taotlusvoorus ning 35% vabaühenduste arenguhüpet ettevalmistavas taotlusvoorus. Vähem sattus valimisse neid ühinguid, mis osalesid reisitoetuste konkursil (7%), kodanikuühiskonda arendavate suursündmuste ideekorje konkursil

⁷ Andmete lisandudes uutes küsitlusvoorudes osutuvad võimalikuks mitmesugused muud edasised võrdlused, mida praegu teha ei saa.

⁸ Seega ei ole käesoleva küsitluse põhjal võimalik teha järeldusi kõigi Eesti vabaühenduste kohta, vaid ainult KÜSK-i taotlusvoorudes osalevate ühingute kohta.

(6%), nupukate lahenduste starditoetuste konkursil (5%), rahvusvaheliste katusorganisatsioonide suursündmuste toetamise konkursil (2%) või taotlesid välisprojektide toetust (1%).

Tabel 1. Erinevatest taotlusvoorudest valimisse kaasatud ühingute arv, vastajate arv ning vastamisaktiivsus

	Valimisse kaasatud ühingute arv	Vastajate arv	Vastamisaktiivsus
Vabaühenduste arenguhüpet ettevalmistav taotlusvoor	60	35	58%
Vabaühenduste arenguhüppe taotlusvoor	84	43	51%
Reisitoetuste konkurss	54	7	13%
Välisprojektide toetus	6	1	17%
Rahvusvaheliste katusorganisatsioonide suursündmuste toetamise konkurss	5	2	40%
Kodanikuühiskonda arendavate suursündmuste ideekorje konkurss	14	6	43%
NULA (Nupukate Lahenduste) starditoetuse konkurss	8	5	63%
Kokku:	231	99	43%

Järgnevas analüüsis on tulemused esitatud:

1. Kõigi küsitluses osalenud ühingute kohta;
2. Erinevates taotlusvoorudes osalenud ühingute võrdlusena – eristati kahte gruppi: a) vabaühenduste arenguhüpet ettevalmistav taotlusvoor ja vabaühenduste arenguhüppe taotlusvoor (AHE/AH voorud); b) muud taotlusvoorud;
3. KÜSK-ist varem tegevusvõimekuse tõstmiseks toetust saanud ning toetust mittesaanud ühingute võrdlusena (silmas peetakse toetuse saamist vabaühenduste arenguhüpet ettevalmistavast taotlusvoorust (AHE), vabaühenduste arenguhüppe taotlusvoorust (AH), majandusliku elujõulisuse arenguhüppe voorust (ME) või vanematest tegevusvõimekuse tõstmiseks mõeldud voorudest).⁹ Juhul, kui uuringut jätkatakse ka järgnevatel aastatel, saab võimalikuks ka KÜSK-ist korduvalt toetust saanud ning ühekordselt toetust saanud ühingute võrdlus (praeguse etapi valimis olid need rühmad võrdluste tegemiseks liiga väikesed);
4. Mittetulundusühingute ja sihtasutuste võrdlusena.

Võrdluste puhul tuleb arvestada, et teatud rühmades jäi vastajate arv liiga väikseks, et nende kohta põhjanevaid järeldusi teha (nt muudes taotlusvoorudes (peale AHE/AH voorude) osalevaid ühingu osales küsitluses vaid 21, samuti oli küsitlusele vastanud sihtasutuste arv küllaltki väike (8 sihtasutust). Sellest tulenevalt peab nende rühmade puhul võrdluste tegemisel ning tulemuste üldistamisel arvestama küllaltki suure veapiiriga (muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute puhul on maksimaalseks veapiiriks 95%-lisel usaldusnivool 16% ning sihtasutuste puhul 50%).

⁹ KÜSK-ist korduvalt toetusi saanud ning ühekordselt toetust saanud ühingute võrdlemiseks oli valim liiga väike – korduvalt toetusi saanud ühinguid sattus valimisse 15 ning ühekordselt toetust saanud ühinguid 24. Ka järgneva aasta andmete laekudes on nende rühmade võrdlust tõenäoliselt võimalik teha (ühendades selleks kahe aasta andmed).

Uuringu tulemused

Uuringus osalenud ühingute taust (asukoht, tegevusvaldkond jne)

Küsitluses osalenud 99 ühingust olid 91 ühingut (92%) juriidiliselt vormilt mittetulundusühingud ja 8 ühingut (8%) sihtasutused. Ligi pooled (46%) küsitletud ühingutest asusid Põhja-Eestis (sealjuures 34% Tallinnas), 28% Lõuna-Eestis (sealjuures 22% Tartumaal), 13% Kesk-Eestis, 10% Lääne-Eestis ja 2% Kirde-Eestis ([Tabel 2](#)).

Tabel 2. Küsitluses osalenud ühingute jagunemine asukoha (registreeritud aadress) alusel

Regioon/maakond	Osakaal vastanutest
Põhja-Eesti	46%
Tallinn	34%
Harjumaa (väljaspool Tallinna)	12%
Lääne-Eesti	10%
Hiiumaa	1%
Läänemaa	3%
Pärnumaa	4%
Saaremaa	2%
Kesk-Eesti	13%
Järvamaa	5%
Lääne-Virumaa	5%
Raplamaa	3%
Kirde-Eesti	2%
Ida-Virumaa	2%
Lõuna-Eesti	28%
Põlvamaa	2%
Tartumaa	22%
Valgamaa	1%
Viljandimaa	3%

Küsitletud ühingutest 23% tegutses ainult kohalikul (linna, valla) tasandil, sealjuures 3% nii linnas kui maal, 4% ainult linnas ning 16% ainult maal. Ühingutest 37% tegutses Eestis laiemalt ning 39% tegutses nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil. Kui AHE/AH taotlusvoorudes osalevad ühingud tegutsesid valdavalt kohalikul tasandil või Eestis laiemalt, siis muudes taotlusvoorudes osalevatest ühingutest tegutses suurem osa ka rahvusvahelisel tasandil.

Erinevatest tegevusvaldkondadest olid valimis kõige arvukamalt esindatud sotsiaalsete rühmade huvide esindamise (18%) või hariduse/teaduse (18%) valdkondades tegutsevad ühingud ([Tabel 3](#)).

Tabel 3. Küsitluses osalenud ühingute jagunemine peamise tegevusvaldkonna alusel

Peamine tegevusvaldkond	Osakaal vastanutest
Sotsiaalsete rühmade huvide esindamine	18%
Haridus / teadus	18%
Kultuur / kunst	10%
Naabruskond, piirkonna elukvaliteeti edendav tegevus	10%
Ühiskonna areng	8%
Looduskeskkond	7%
Sotsiaalteenused	6%
Vaba aja sisustamine/ huvialaline tegevus	4%
Tervishoid	4%
Kutseliidule omane tegevus	3%
Religioon	2%
Sport / kehakultuur	1%
Muinsuskaitse	1%
Heategevus	1%
Muu	6%

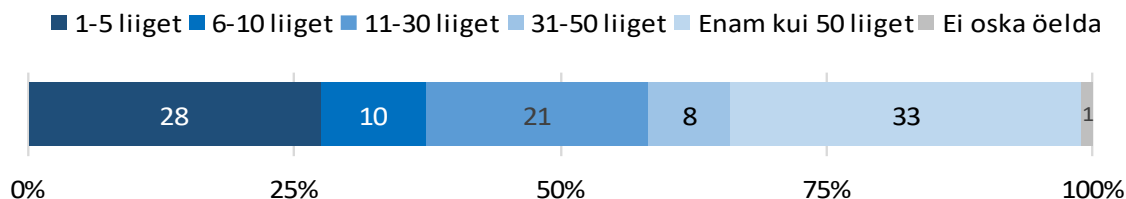
Inimressurss

Ühingu tegevusvõimekuse kõige olulisemaks alustalaks on ühingus tegutsevad inimesed – nende hulk, motivatsioon, aktiivsus ning teadmiste ja oskuste tase. Ühingute sellekohastest võimalustest ülevaate saamiseks uuriti, kui palju on ühingul liikmeid, palgatöötajaid ja vabatahtlikke, kuidas on ühingu töösse panustavate inimeste arv viimase 12 kuu jooksul muutunud ning kuidas hindavad ühingud oma inimressursi piisavust ning ühingusse panustavate inimeste kvalifikatsiooni.

Ühingute liikmeskonna suurus, vabatahtlike arv ja palgatöötajate arv

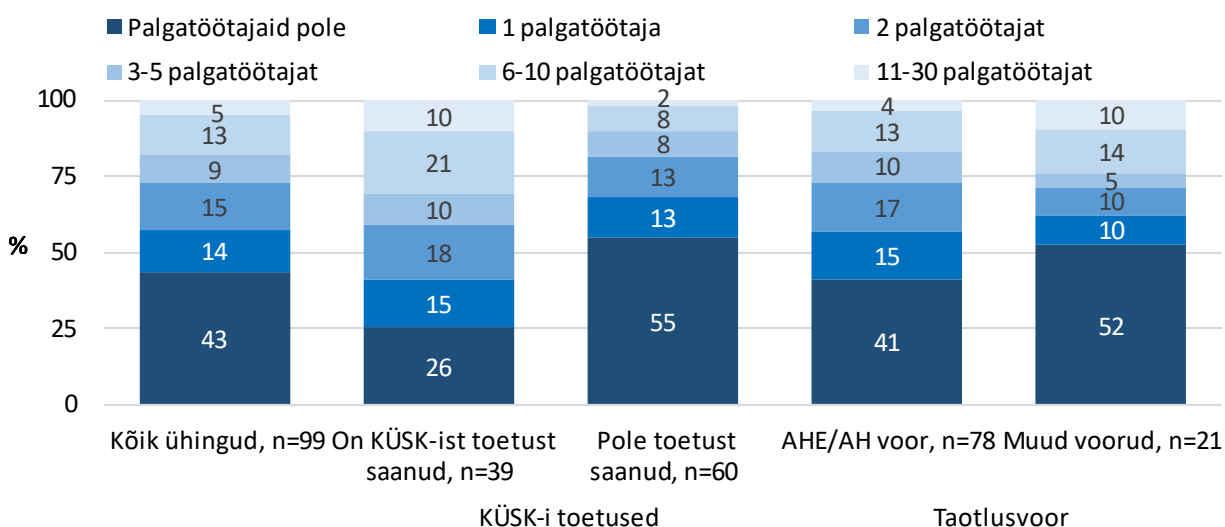
Küsimus liikmeskonna suuruse kohta esitati ainult MTÜ-dele (kuna SA-del liikmeid pole). Küsitluses osalenud MTÜ-dest 28% liikmeskonna suurus oli 1-5 liiget, 10%-l 6-10 liiget, 21%-l 11-30 liiget, 8%-l 31-50 liiget ning 33%-l enam kui 50 liiget (Joonis 1).

Joonis 1. Küsitluses osalenud MTÜ-e jagunemine liikmeskonna suuruse alusel

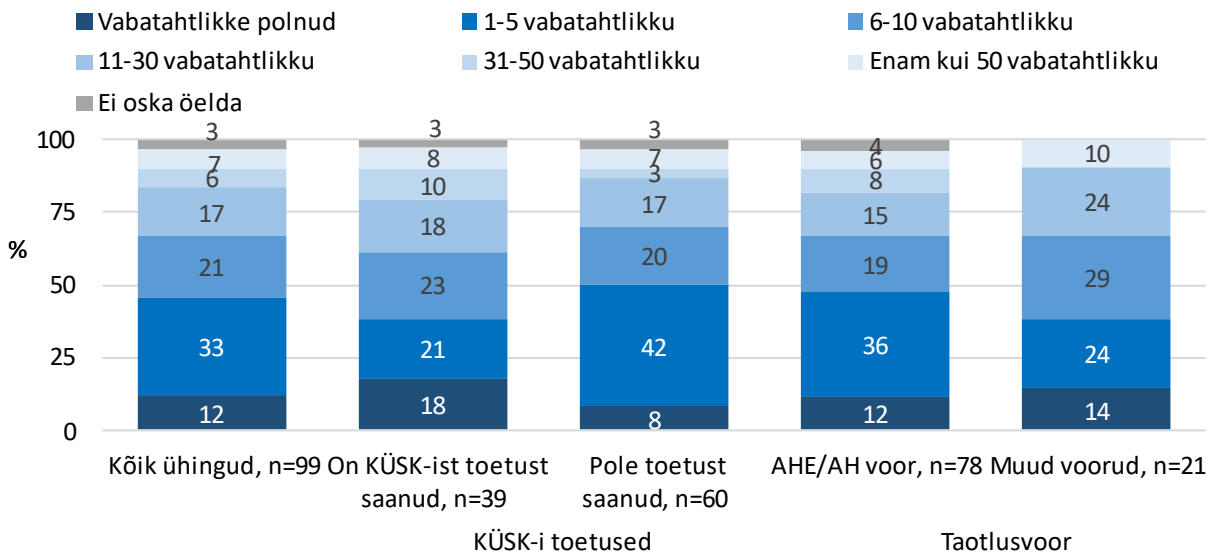
Küsitletud ühingutest 57% olid palgatöötajatega ühingud, neist omakorda ca pooltes oli 1-2 palgatöötajat. Palgatöötajaid oli kõigis küsitluses osalenud SA-des ning ca pooltes (53%) MTÜ-des. KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks suunatud toetusi saanud ühingute seas oli palgatöötajatega ühingutega osakaal oluliselt suurem kui toetusi mittesaanud ühingute seas (vastavalt 74% ja 45%). Tulemused viitavad, et AHE/AH voorudes osalevate ühingute seas on palgatöötajatega ühingute osakaal pisut suurem kui teistes taotlusvoorudes osalevate ühingute seas (vastavalt 59% ja 48%), kuid vastaja vähesus muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute sihtrühmas ei võimalda seda kindlalt kinnitada (Joonis 2). Palgatöötajate arv oli seotud ka ühingu tulude suurusega - suuremate tuludega ühingutes on palgatöötajaid rohkem.

Joonis 2. Küsitluses osalenud ühingute jagunemine palgatöötajate arvu alusel

Küsitletud ühingutest 88% oli küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul kaasanud oma tegevustesse vabatahtlikke, sealjuures oli 33% ühingutest kaasanud 1-5 vabatahtlikku, 21% ühingutest 6-10 vabatahtlikku, 17% ühingutest 11-30 vabatahtlikku ning 13% ühingutest enam kui 30 vabatahtlikku. Küsitluses osalenud SA-de ja MTÜ-de seas oli vabatahtlikke kaasanud ühingute osakaal sarnane. Vabatahtlike kaasamine on mõnevõrra levinum ühingute puhul, kus palgatöötajaid pole või nende arv on väike: 0-1 palgatöötajaga ühingutest oli vabatahtlikke kaasanud 93% ning 2 või enama palgatöötajaga ühingutest 81%. KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetuste saamise ning vabatahtlike kaasamise vahel selget seost ei ilmnenud – ühest küljest oli KÜSK-i toetusi saanud ühingute seas enam kui 30 vabatahtlikuga ühingute osakaal küll suurem kui toetust mittesaanute seas (vastavalt 18% ja 10%), kuid samas oli toetusi saanud ühingute seas enam ka selliseid ühingu, mis vabatahtlikke kaasanud pole (vastavalt 18% ja 8%). AHE/AH taotlusvoorudest ning muudest taotlusvoorudest toetusi taotlevate ühingute vahel märkimisväärsed erinevused puudusid (Joonis 3).

Joonis 3. Küsitluses osalenud ühingute jagunemine vabatahtlike arvu alusel

Muutused ühingute liikmeskonna suuruses ning vabatahtlike ja palgatöötajate arvus

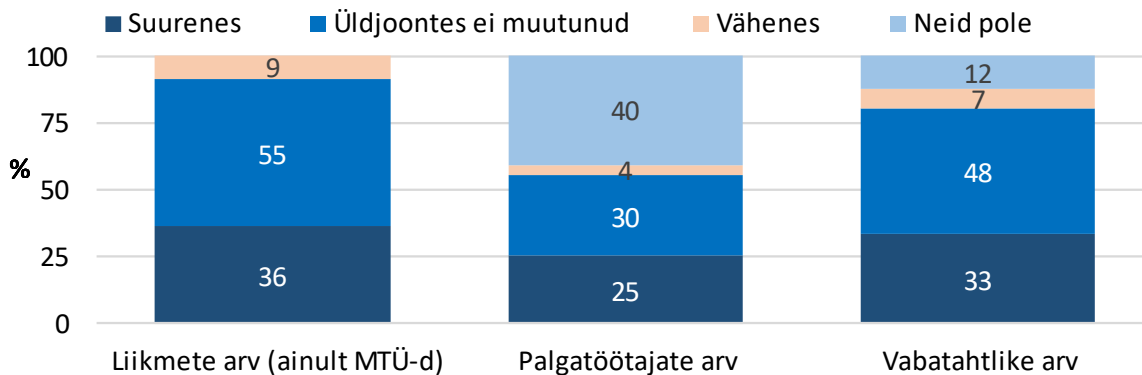
Lisaks ühingu töösse panustavate inimeste hetkearvule küsiti ankeedis ka seda, kuidas on küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul muutunud ühingu liikmete arv (liikmete kohta küsiti ainult MTÜ-delt), vabatahtlike arv ning palgatöötajate arv.

Küsitletud MTÜ-dest 55% **liikmeskond** püsis viimase 12 kuu jooksul üldjoontes muutumatuna, 36%-l liikmeskond suurenes ning 9%-l vähenes. Väikse liikmeskonnaga MTÜ-de liikmete arv oli muutunud vähem kui suurema liikmeskonnaga MTÜ-del: seda, et liikmeskond on püsinud üldjoontes muutumatuna, märkis 77% kuni 10 liikmega MTÜ-dest ning 41% enam kui 10 liikmega MTÜ-dest. Suure liikmeskonnaga MTÜ-de seas esines sagedamini nii liikmeskonna vähenemist kui suurenemist, sealjuures liikmeskonna vähenemist tõi enam kui 10 liikmega MTÜ-dest esile 11% ja liikmeskonna suurenemist 48% (Joonis 4).

Küsitletud ühingutest 30%-s oli **palgatöötajate arv** viimase 12 kuu jooksul püsinud üldjoontes muutumatuna, 25%-s oli palgatöötajate arv suurenenud ning 4%-s vähenenud. Ühingutest 40%-s polnud palgatöötajaid ei küsitluse läbiviimise ajal ega ka 12 kuu eest. Palgatöötajate hetkearvu ning palgatöötajate arvu muutumise vahel selgesuunalisi seoseid ei ilmnenu.

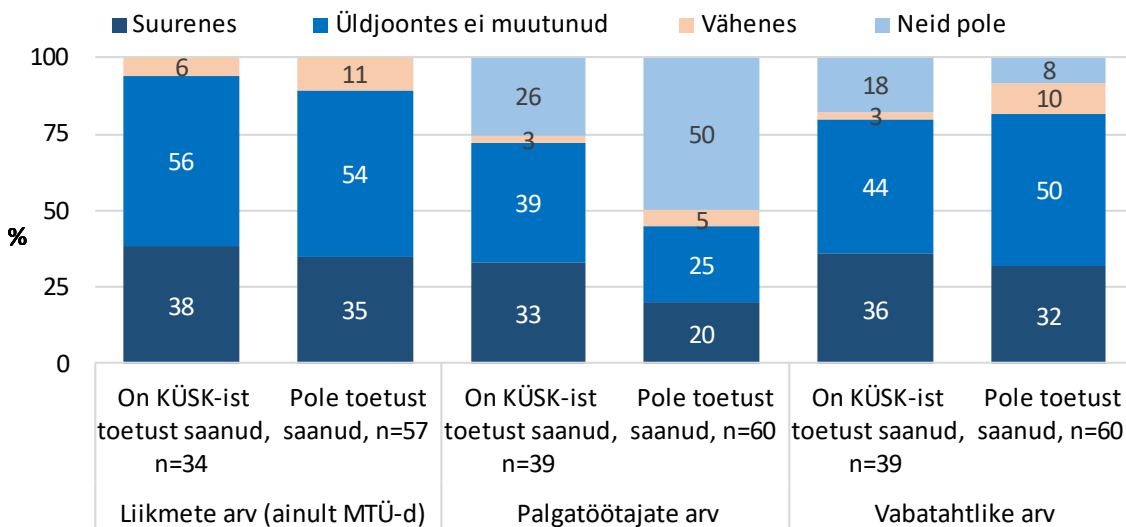
Vabatahtlike arv oli viimase 12 kuu jooksul kasvanud 33%-s küsitletud ühingutest. Ligi pooltes (48%) ühingutes polnud vabatahtlike arv oluliselt muutunud, 7%-s oli vabatahtlike arv vähenenud ning 12%-s vabatahtlikke polnud (ei küsitluse läbiviimise ajal ega ka 12 kuu eest). Kasvanud on vabatahtlike arv eelkõige nende ühingute puhul, kus vabatahtlike arv küsitluse läbiviimise ajal jäi vahemikku 11-50 (neist ühingutest 57% märkis vabatahtlike arvu suurenemist, samas vabatahtlike arvu vähenemist neist ühingutes ette polnud tulnud).

Joonis 4. Muutused ühingute liikmeskonna suuruses ning vabatahtlike ja palgatöötajate arvus viimase 12 kuu jooksul

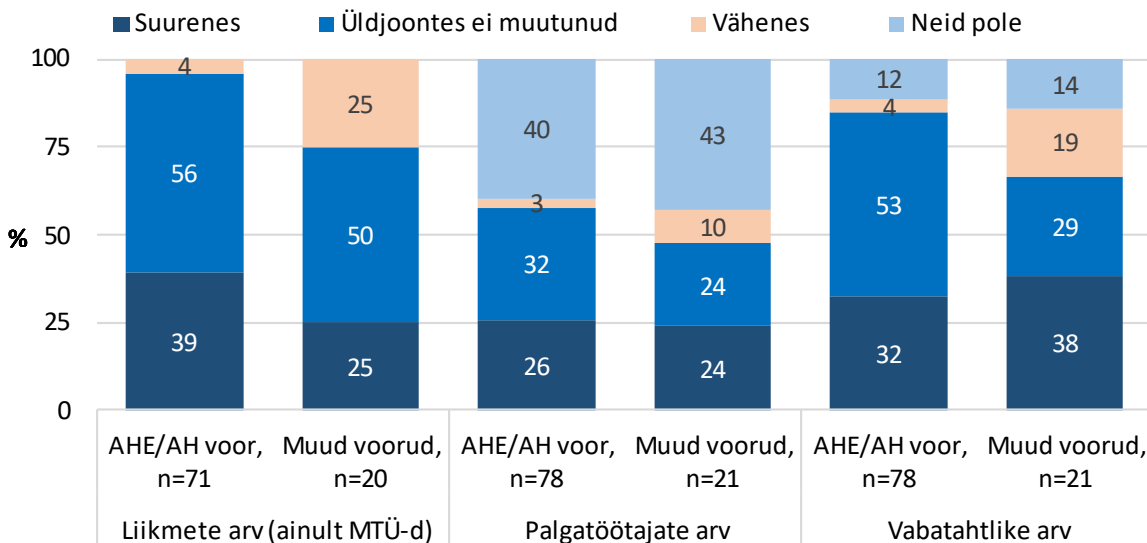
Küsitletud SA-dest 63%-s ning MTÜ-dest 22%-s oli palgatöötajate arv viimase 12 kuu jooksul suurenenud. Vabatahtlike osas toimunud muutused olid SA-des ja MTÜ-des üldjoontes sarnased. KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmise toetusi saanud ühingud ning toetusi mittesaanud ühingud liikmeskonna ning vabatahtlike arvu muutumise osas oluliselt ei erinenud. Jättes kõrvale palgatöötajateta ühingud (keda oli KÜSK-i toetusi mittesaanud ühingute seas arvukamalt), on ka palgatöötajate osas toimunud muutused KÜSK-i toetusi saanud ning toetusi mittesaanud ühingute seas sarnased (Joonis 5).

Joonis 5. Muutused ühingute liikmeskonna suuruses ning vabatahtlike ja palgatöötajate arvus viimase 12 kuu jooksul KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetust saanud ning toetust mittesaanud ühingute võrdluses

Võrreldes muudest taotlusvoorudest toetust taotlevate ühingutega oli AHE/AH taotlusvoorudest toetust taotlevate ühingute seas enam selliseid, mille liikmeskond oli 12 kuu jooksul suurenenud või kus vabatahtlike arv oli püsinud muutumatuna (Joonis 6).

Joonis 6. Muutused ühingute liikmeskonna suuruses ning vabatahtlike ja palgatöötajate arvus AHE/AH voorudest toetust taotlevate ning teistest toetusvoorudest toetust taotlevate ühingute võrdluses

Hinnangud inimressursi piisavusele

Küsitletud ühingutel paluti anda hinnang ka sellele, kas ühingu aktiivsete liikmete, palgatöötajate ning vabatahtlike hetkearv on piisav, et saavutada ühingu tegevusele seatud eesmärgid.

Ligi pooled küsitletud ühingutest andsid positiivse hinnangu aktiivsete liikmete piisavusele (53% MTÜ-dest pidas piisavaks) ning vabatahtlike piisavusele (45% ühingutest pidas piisavaks ning 7% ei tundnud nende järele vajadust, st olukorda hindas enda jaoks sobivaks 52% ühingutest). Palgatöötajate arvuga oldi rahul vähem – positiivse hinnangu andis palgatöötajate piisavusele 32% ühingutest (sealjuures 18% hindas palgatöötajate arvu piisavaks ning 14% ei tundnud nende järele vajadust), kuid 62% pidas palgatöötajate arvu ebapiisavaks (Joonis 7).

Kõige vähem rahul olid ühingu aktiivsete liikmete piisavusega 11-50 liikmega MTÜ-d: piisavaks hindas aktiivsete liikmete hulka kuni 10 liikmega MTÜ-dest 65%, 11-50 liikmega MTÜ-dest 31% ning enam kui 50 liikmega MTÜ-dest 60%.

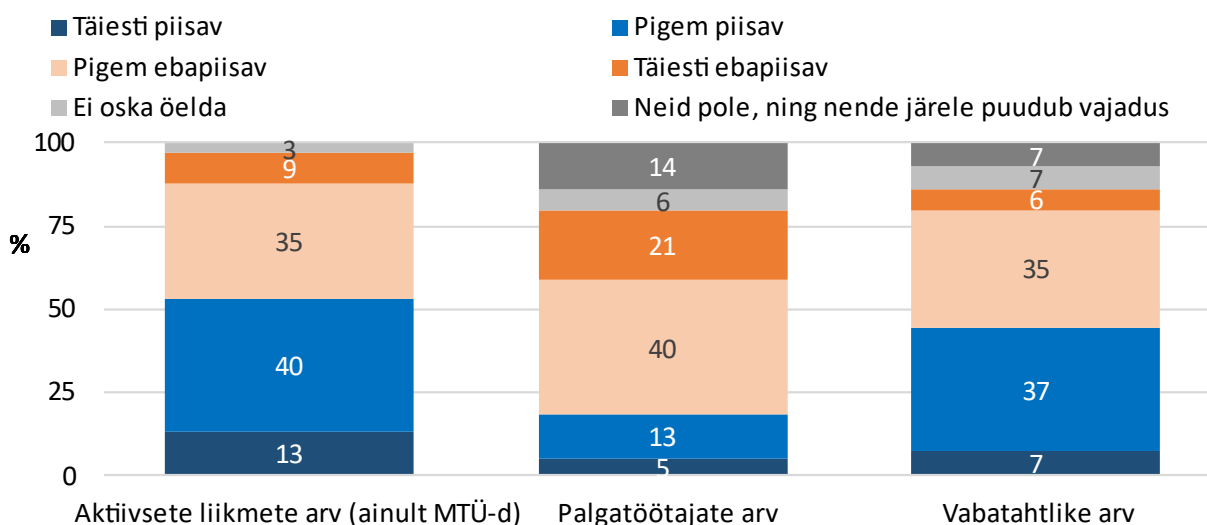
Ühingutest, mis vabatahtlikke ei kaasa, ei tunne pooled nende kaasamise järele ka vajadust. Vajadust vabatahtlikke kaasata tunnetas (st vabatahtlike arvu hindas ebapiisavaks) 17% ühingutest, mis vabatahtlikke praegu ei kaasa. Selgesuunalist seost vabatahtlike praeguse arvu ning vabatahtlike piisavusele antud hinnangute vahel ei ilmnenud.

Palgatöötajateta ühingutest 33% hinnangul puudub neil palgatöötajate järele vajadus, kuid 54% hinnangul oleks ühingusse palgatöötajaid vaja (st nad hindasid palgatöötajate arvu ebapiisavaks). Ka palgatöötajate piisavusele antud hinnangute puhul selgesuunalist seost palgatöötajate arvu ning nende piisavusele antud hinnangute vahel ei ilmnenud.

Seos ilmnes ühingu tulude ning vabatahtlike piisavusele antud hinnangute vahel. Rahulolematust vabatahtlike piisavusega on suurim ühingute seas, mille tulud 2021. aastal jäid 10 000 euro piiresse. Ühingu, kus tulud puudusid või kus tulud ületasid 10 000 euro piiri, olid vabatahtlike piisavusega rahul sagedamini.

Eelnev näitab, et hinnangud inimressursi piisavusele ei sõltu mitte niivõrd ühingu töösse panustavate inimeste arvust vaid muudest teguritest. Tõenäoliselt tunnetavad inimressursi puudust teravamalt need ühingu, mis tegutsevad laiahaardelisemalt ning vajavad seetõttu enam abikäsi. Vabatahtlike arvu suurendamisest on enim huvitatud arenevad väiksema tulubaasiga ühingu, kus palgalise tööjõu kaasamiseks ei pruugi piisata ressursse. Mõjutegureid on ilmselt veel, sh võib siinseid hinnanguid mõjutada ühingu tegevusvaldkond ning tegevusele seatud ootused.

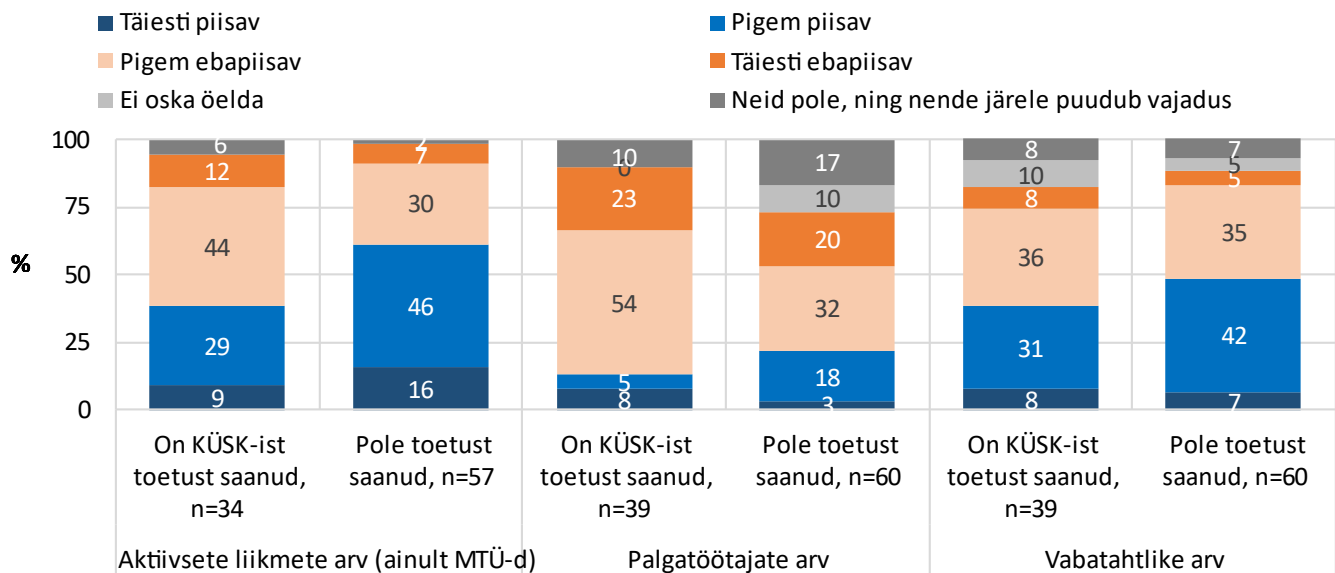
Joonis 7. Hinnangud ühingute aktiivsete liikmete, vabatahtlike ja palgatöötajate piisavusele

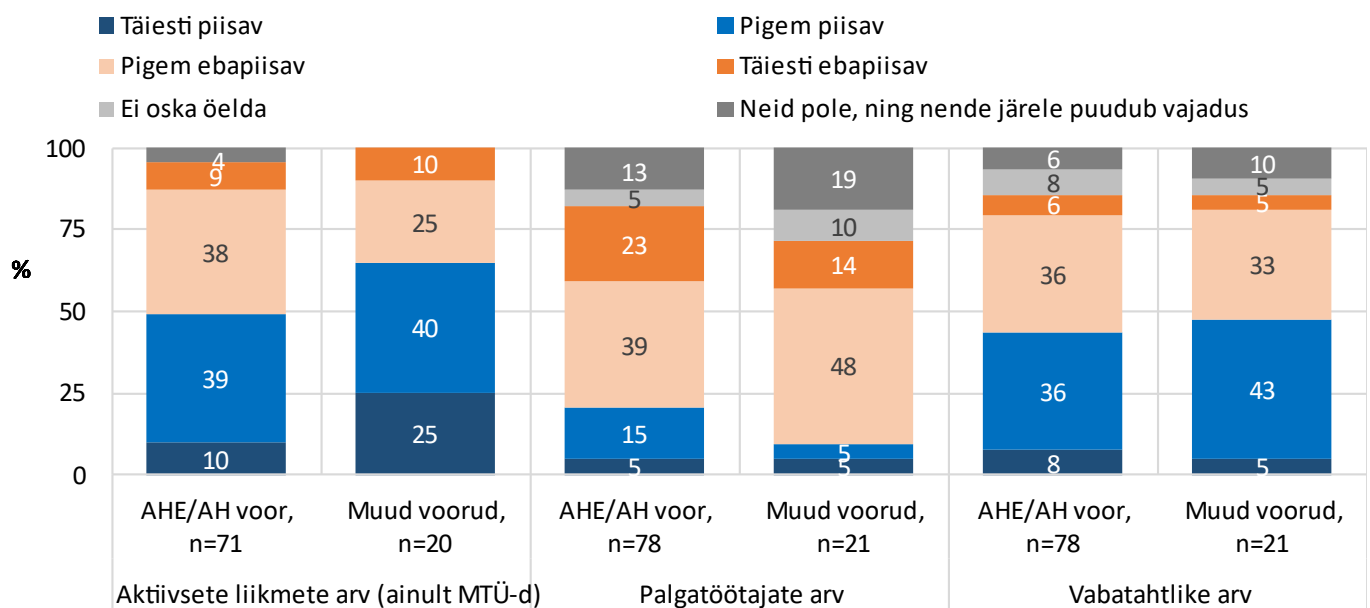
KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ühingu olid hinnangutes oma ühingu aktiivsete liikmete ja palgatöötajate piisavusele kriitilisemad kui ühingu, mis neid toetusi saanud pole: oma ühingu aktiivsete liikmete arvu pidas ebapiisavaks 56% KÜSK-i toetusi saanud ja 37% toetusi mittesaanud ühingutest; palgatöötajate arvu pidas ebapiisavaks 77% toetusi saanud ja 52% toetusi mittesaanud ühingutest (Joonis 8). Põhjuseks võib olla see, et toetusi saanud ühingu on tegelenud põhjalikumalt strateegilise planeerimisega, sh eneseanalüüsiga, mistõttu teadvustavad nad teravamalt ka inimressursi puudujääke. Samas võis saadud toetus ajendada ühingu ka oma tegevust laiendama ning võtma suuna ühingu professionaliseerumisele, mis samuti loob vajaduse täiendava tööjõu järele.

Tulemused viitavad, et AHE/AH taotlusvoorudest toetust taotlevate MTÜ-de seas on rahulolu ühingu aktiivsete liikmete piisavusega pisut madalam kui teistest taotlusvoorudest toetust taotlevate MTÜ-de seas (kindlate järelduste tegemist piirab muudest taotlusvoorudest toetust taotlevate ühingute vähesus valimis) (Joonis 9).

Joonis 8. Hinnangud ühingute aktiivsete liikmete, vabatahtlike ja palgatöötajate piisavusele KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetust saanud ning toetust mittesaanud ühingute võrdluses

Joonis 9. Hinnangud ühingute aktiivsete liikmete, vabatahtlike ja palgatöötajate piisavusele AHE/AH voorudest toetust taotlevate ning teistest toetusvoorudest toetust taotlevate ühingute võrdluses

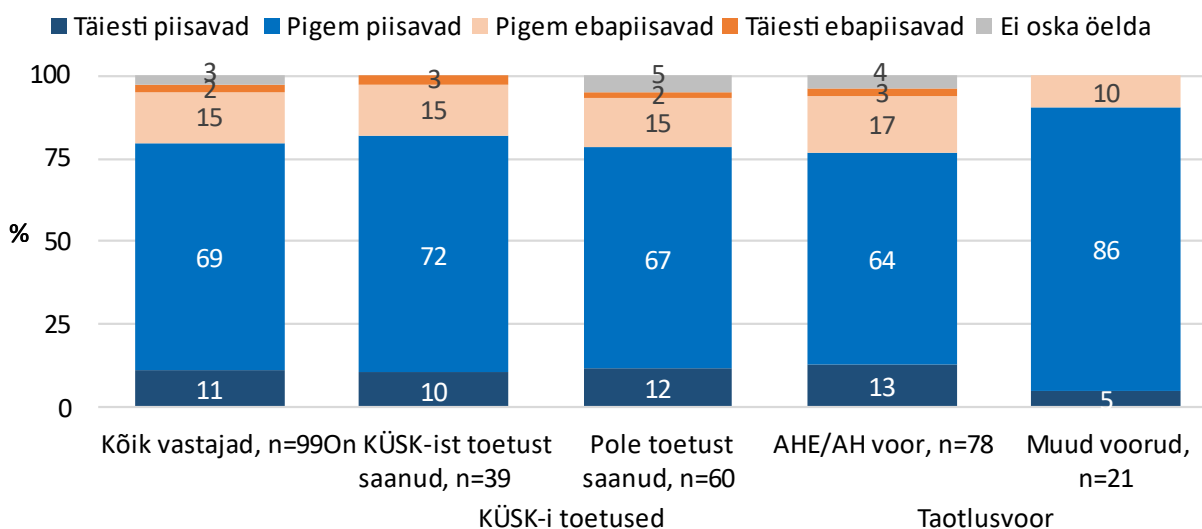

Ühingus tegutsevate inimeste teadmised ja oskused

Oma ühingus tegutsevate inimeste teadmisi ja oskusi hindas piisavaks (et viia ühingu tegevused läbi soovitud kujul ning mahus) 80% küsitletud ühingutest, sealjuures 11% täiesti piisavaks ning 69% pigem piisavaks. Ebapiisavaks pidas ühingus tegutsevate inimeste teadmisi ja oskusi 17% küsitletud ühingutest (Joonis 10).

KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ning neid toetusi mittesaanud ühingute hinnangud siinkohal oluliselt ei erinenud, samuti ei erinenud märkimisväärselt SA-de ja MTÜ-de hinnangud. Tulemused viitavad, et AHE/AH taotlusvoorudest toetust taotlevad ühingud peavad ühingus tegutsevate inimeste teadmisi ja oskusi pisut sagedamini ebapiisavaks kui muudes taotlusvoorudes osalevad ühingud.

Joonis 10. Hinnangud ühingus tegutsevate inimeste teadmistele ja oskustele – kas need on piisavad, et viia ühingu tegevused läbi soovitud kujul ning mahus

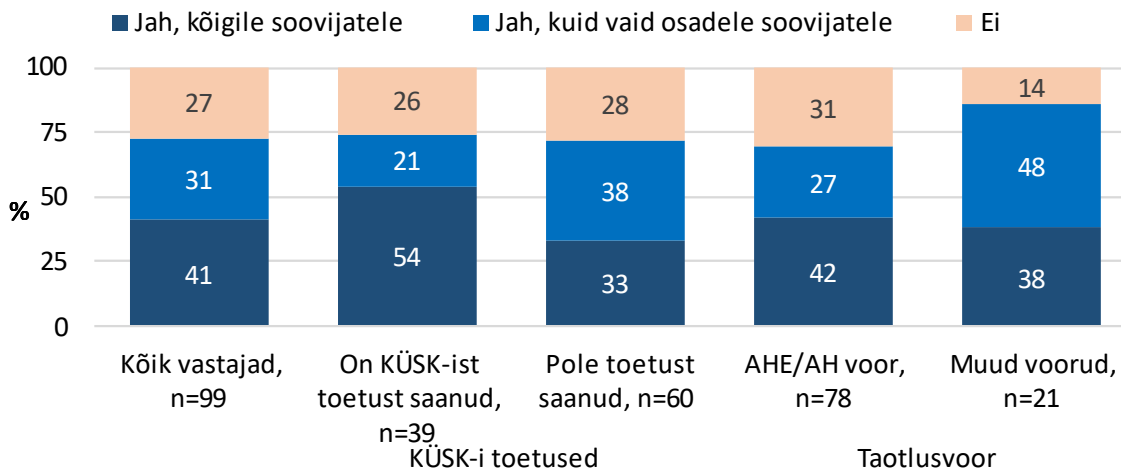

Koolitused ja väljaõpe

Küsitletud ühingutest 73% oli küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul toetanud ühingus tegutsevate inimeste teadmiste ja oskuste tõstmist, nt võimaldanud neile väljaõpet või tasuta koolitusi, sealjuures 41% oli võimaldanud koolitusi/väljaõpet kõigile soovijatele ning 31% osadele soovijatele (Joonis 11). Koolitusi/väljaõpet oma ühingus tegutsevatele inimestele olid võimaldanud kõik küsitluses osalenud SA-dest (sealjuures 75% kõigile soovijatele) ning 70% MTÜ-dest (sealjuures 39% kõigile soovijatele).

Võrreldes nende ühingutega, mis KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmisele suunatud toetusi saanud pole, on neid toetusi saanud ühingute seas enam selliseid, mis on võimaldanud koolitusi/väljaõpet kõigile ühingus tegutsevatele inimestele, kel vastav huvi oli (vastavalt 33% ja 54%). Võrreldes ülejäänud taotlusvoorudes osalejatega oli AHE/AH taotlusvoorudes osalevate ühingute seas enam selliseid, mis oma ühingus tegutsevatele inimestele väljaõpet/tasuta koolitusi võimaldanud pole.

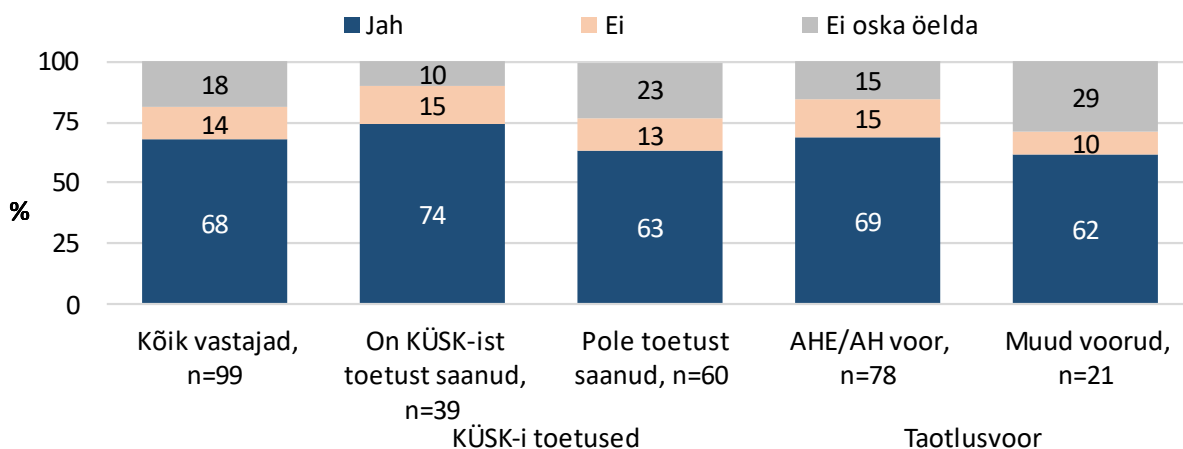
Joonis 11. Kas viimase 12 kuu jooksul on ühing toetanud ühingu tegutsevate inimeste teadmiste ja oskuste tõstmist (võimaldanud väljaõpet, tasuta koolitusi vms)?

Võimalused ühingu juhtimist delegeerida

Ühingu jätkusuutlikkus võib teatud olukordades sõltuda sellest, kas ühingu on lisaks praegusele juhile/juhatusale ka teisi inimesi, kes oleksid võimelised ühingu tegevust (vajadusel) eest vedama. Küsitletud ühingutest 68% märkis, et ühingu leidub selliseid inimesi, kellele on võimalik ühingu juhtimist delegeerida, 14%-s ühingutest selliseid inimesi polnud ning 18% ei osanud hinnangut anda. Küsitletud SA-dest 50% ja MTÜ-dest 69% märkis, et ühingu on inimesi, kellele saab ühingu juhtimist delegeerida. Võrreldes ühingutega, mis pole KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud, on toetusi saanud ühingutes sagedamini olemas võimalused ühingu juhtimise delegeerimiseks (toetusi saanud ühingutest 74% ja toetusi mittesaanud ühingutest 63%). AHE/AH taotlusvoorudes osalevate ühingute ning muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute hinnangud antud teemale märkimisväärselt ei erinenud (Joonis 12).

Joonis 12. Hinnangud sellele, kas ühingu on lisaks praegusele juhile/juhatusale ka teisi inimesi, kes oleksid võimelised ühingu tegevust (vajadusel) eest vedama

Strateegiline planeerimine/juhtimine/töökorraldus

Järgnevas peatükis antakse ülevaade, kui paljudel küsitluses osalenud ühingutes on kirjalik tegevuskava või kindel kord otsuste langetamiseks, samuti ka sellest, kui paljud ühingutest on analüüsinud ühingu tegevuse tulemuslikkust ja arenguvajadusi ning kaardistanud sihtrühma vajadusi/probleeme (ning keda neisse tegevustesse kaasati).

Kirjaliku tegevuskava olemasolu

Kirjalik tegevuskava oli olemas 71%-l küsitletud ühingutest, sh 88%-l SA-dest ja 69%-l MTÜ-dest. Keskmisest sagedamini oli kirjalik tegevuskava olemas suurema liikmeskonnaga või üle 10 000-eurose aastatuluga ühingutel; samuti ka ühingutel, mis tegutsesid laiemalt kui kohalikul tasandil. KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ühingutest oli kirjalik tegevuskava 85%-l ning neid toetusi mittesaanud ühingutest 62%-l. AHE/AH taotlusvoorudest toetust taotlevatest ühingutest omas kirjalikku tegevuskava 67% ning muude taotlusvoorude taotlejatest 86%.

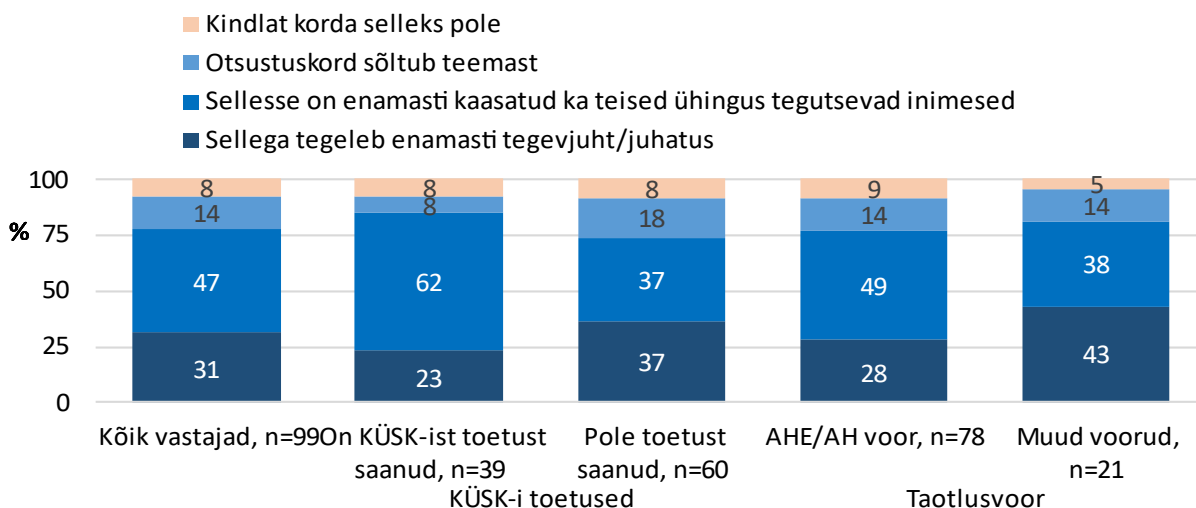
Kord otsuste langetamiseks

Strateegiliste (nt aasta tegevuskava või eelarvet puudutavate) otsuste planeerimiseks oli kindel kord olemas 92%-s küsitletud ühingutest, sh kõigil küsitletud SA-del ja 91%-l MTÜ-dest. Ühingutest 31%-s tegeleb ühingut puudutavate strateegiliste otsuste planeerimisega enamasti tegevjuht/juhatus, 47%-s ühingutest on sellesse enamasti kaasatud ka teised ühingu tegutsevad inimesed ning 14%-s ühingutest sõltub otsustuskord teemast (Joonis 13).

Ühingu töötavate inimeste kaasamine strateegiliste otsuste planeerimisse on levinum KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ühingute seas (62%-s toetusi saanud ühingutest ja 37%-s toetusi mittesaanud ühingutest oli strateegiliste otsuste planeerimisse enamasti kaasatud ka teised ühingu tegutsevad inimesed). Toetusi saanud ühingutest 23%-s ja toetusi mittesaanud ühingutest 37%-s oli strateegiliste otsuste planeerimine enamasti ainult juhi/juhatuse kätes.

Tulemused viitavad, et võrreldes AHE/AH taotlusvoorudes osalevate ühingutega oli muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute puhul levinum olukord, kus strateegiliste otsuste planeerimisega tegeleb enamasti ainult juhtkond (ilma teisi ühingu tegutsevaid inimesi kaasamata).

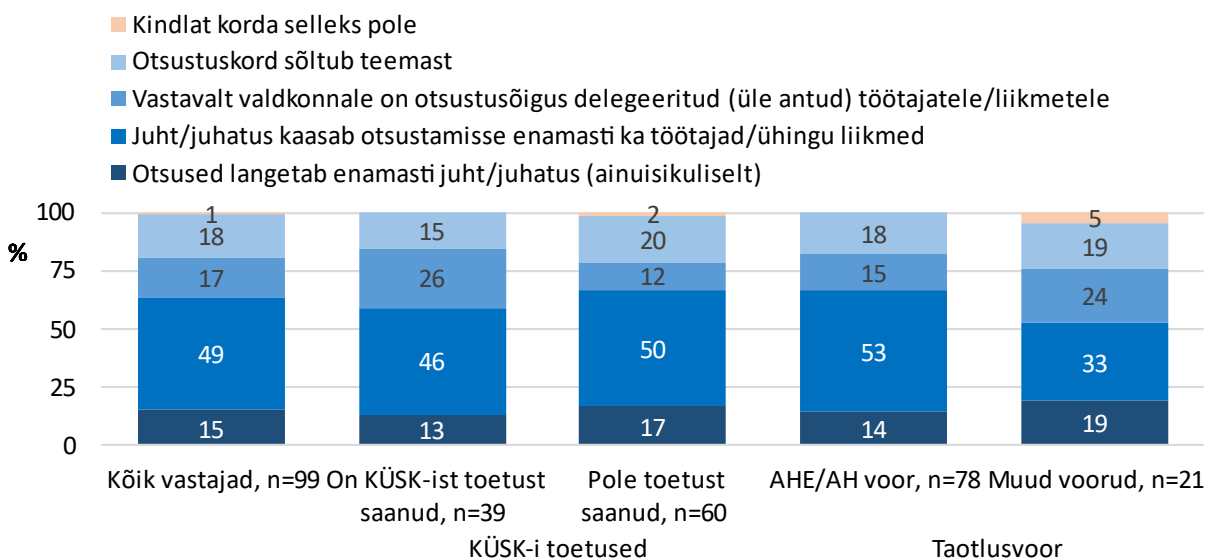
Joonis 13. Ülevaade sellest, kuidas toimub ühingutes strateegiliste otsuste (nt aasta tegevuskava või eelarvet puudutavad otsused) planeerimine (silmas peetakse otsuste ettevalmistamist.)

Igapäevaste otsuste langetamisel oli kindel kord olemas pea kõigis (99%) küsitletud ühingutes. Ühinguid, kus igapäevaste otsuste langetamine oli enamasti ainult juhi/juhatuse pärusmaa, oli suhteliselt vähe (15%). Ligi pooltes (49%) ühingutes oli igapäevaste otsuste langetamisse lisaks juhile/juhatusele enamasti kaasatud ka töötajad/ühingu liikmed ning 17%-s ühingutes oli otsustusõigus vastavalt valdkonnale delegeeritud töötajatele/liikmetele (Joonis 14). Küsitletud ühingutest 18% märkis, et igapäevaste otsuste langetamisel sõltub otsustuskord teemast – levinum oli see olukord SA-de (63%) kui MTÜ-de (14%) puhul.

Võrreldes ühingutega, mis KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud pole, oli neid toetusi saanud ühingute puhul levinum olukord, kus otsustusõigus oli vastavalt valdkonnale delegeeritud töötajatele/liikmetele (26% toetusi saanud ühingutest ja 12% toetusi mittesaanud ühingutest). Võrreldes ülejäänud taotlusvoorudes osalejatega oli AHE/AH voorudest osalejate seas levinum olukord, kus juht/juhatus kaasab igapäevaste otsuste langetamisse enamasti ka ühingu töötajad/liikmed.

Joonis 14. Ülevaade sellest, kuidas toimub ühingutes igapäevaste otsuste langetamine

Strateegiline planeerimine

Ühe teemana uuriti ka seda, kas ühingus on küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul analüüsitud ühingu tegevuse tulemuslikkust ja arenguvajadusi ning kaardistatud sihtrühma vajadusi/probleeme. Samuti uuriti, kas nendesse tegevustesse olid peale juhtkonna kaasatud ka teised ühingus tegutsevad inimesed, eksperdid või sihtrühma esindajad.

Küsitletud ühingutest 78% oli 12 kuu jooksul läbi viinud ühingu tugevuste, nõrkuste ja arenguvajaduste hindamise, 80% oli kaardistanud sihtrühma vajadusi/probleeme ja 67% oli mõõtnud/analüüsinud ühingu tegevuse tulemusi ja mõju (Tabel 4).

Tabel 4. Strateegilise planeerimisega seotud tegevused ühingutes ning neisse kaasatud osapooled

		KÜSK-I toetused		Taotlusvoor	
	Kõik vastajad, n=99	On KÜSK-ist toetust saanud, n=39	Pole toetust saanud, n=60	AHE/AH voor, n=78	Muud voorud, n=21
Ühingu tugevuste, nõrkuste ja arenguvajaduste hindamine					
Kaasatud oli juht/juhatus	47%	59%	38%	49%	38%
Kaasatud olid ka teised ühingu tegutsevad inimesed	51%	67%	40%	54%	38%
Kaasatud oli väline ekspert/ ekspertorganisatsioon	29%	54%	13%	32%	19%
Kaasatud olid sihtrühma esindajad/ kliendid	20%	36%	10%	22%	14%
Pole läbi viidud	22%	10%	30%	22%	24%
Sihtrühma vajaduste/probleemide kaardistamine					
Kaasatud oli juht/juhatus	44%	59%	35%	46%	38%
Kaasatud olid ka teised ühingu tegutsevad inimesed	52%	64%	43%	53%	48%
Kaasatud oli väline ekspert/ ekspertorganisatsioon	24%	36%	17%	24%	24%
Kaasatud olid sihtrühma esindajad/ kliendid	39%	59%	27%	42%	29%
Pole läbi viidud	20%	13%	25%	19%	24%
Ühingu tegevuse tulemuste ja mõju mõõtmine/analüüs					
Kaasatud oli juht/juhatus	42%	56%	33%	45%	33%
Kaasatud olid ka teised ühingu tegutsevad inimesed	41%	51%	35%	42%	38%
Kaasatud oli väline ekspert/ ekspertorganisatsioon	18%	33%	8%	21%	10%
Kaasatud olid sihtrühma esindajad/ kliendid	18%	31%	10%	21%	10%
Pole läbi viidud	33%	18%	43%	33%	33%

Võrreldes MTÜ-dega oli SA-de seas enam selliseid, kus oli läbi viidud ühingu tugevuste, nõrkuste ja arenguvajaduste hindamine või ühingu tegevuse tulemuste ja mõju mõõtmine /analüüs. Võrreldes KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ühingutega oli neid toetusi mittesaanud ühingute seas enam selliseid, mis pole eelpool nimetatud tegevusi läbi viinud (selle põhjuseks on tõenäoliselt asjaolu, et toetuste taotlemine eeldab ühingult eneseanalüüsi läbiviimist). AHE/AH taotlusvoorudes ja muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute vahel siin erinevused puudusid.

Antud tegevusi läbi viinud ühinged olid enamasti lisaks juhile/juhatusele kaasanud antud tegevustesse ka teised ühingu tegutsevad inimesed. Välise ekspertide/ekspertorganisatsioonide ja sihtrühma esindajate/klientide kaasamist esines harvemini.

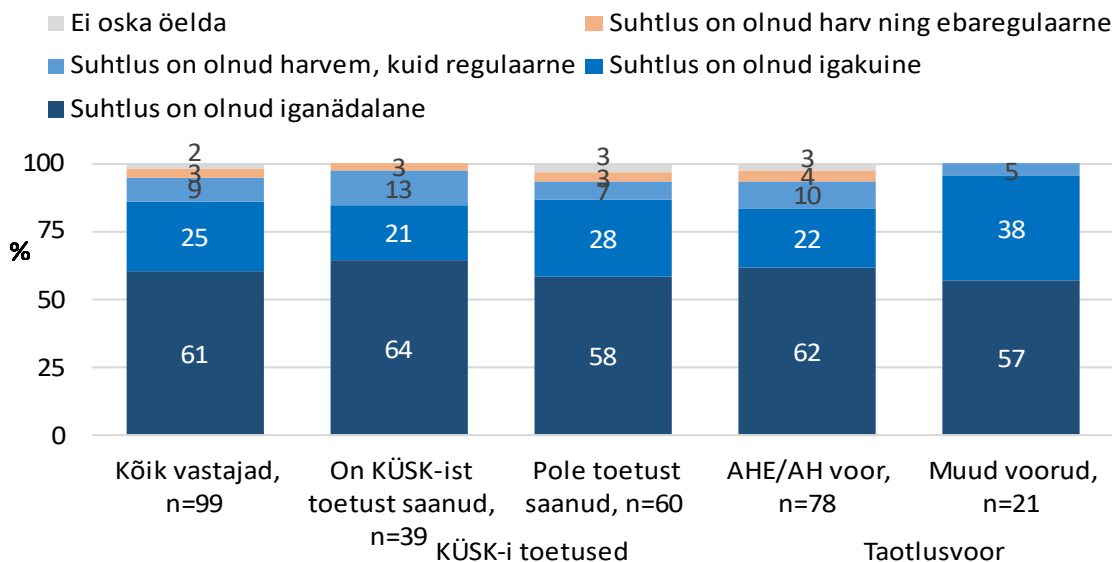
Side sihtrühmaga

Käesoleva teema all uuriti, kui sage/regulaarne on ühingu suhtlus oma peamise sihtrühmaga ning kuidas on suhtlus viimase 12 kuu jooksul muutunud.

Sihtrühmaga suhtlemise sagedus

Küsitletud ühingutest valdav osa (95%) suhtles oma peamise sihtrühmaga (inimeste või organisatsioonidega, kellele on ühingu tegevused suunatud) regulaarselt, sealjuures 61% iganädalaselt, 25% igakuiselt ning 9% harvemini (kuid regulaarselt). Küsitletud ühingutest 3% hinnangul oli nende suhtlus oma peamise sihtrühmaga olnud harv ja ebaregulaarne ning 2% ei osanud suhtluse sagedusele hinnangut anda (Joonis 15).

Joonis 15. Peamise sihtrühmaga (inimesed või organisatsioonid, kellele on ühingu tegevused suunatud) suhtlemise/kontaktis sagedus viimase 12 kuu jooksul

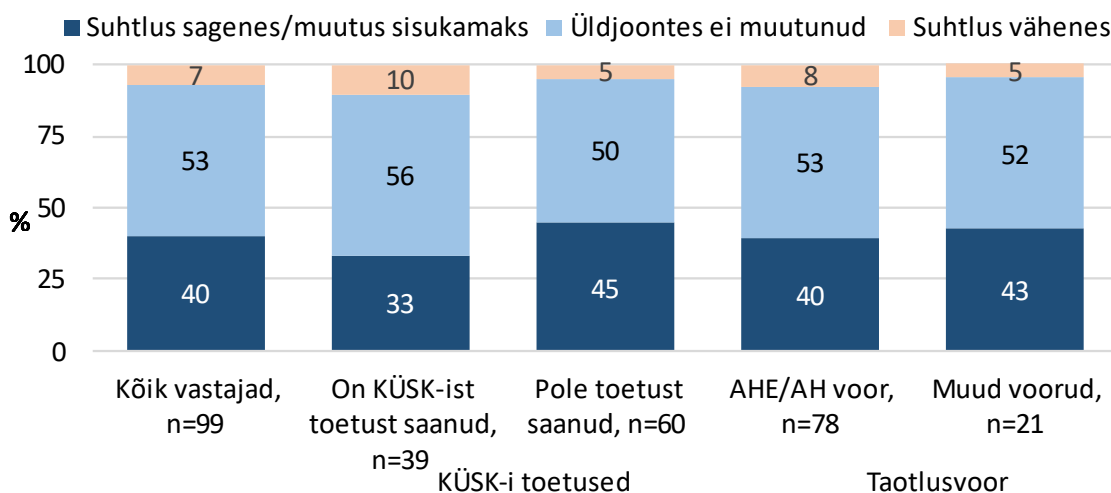

Tihedam suhtlus/side sihtrühmaga oli omane ühingutele, mille inimressurss on suurem (st on rohkem liikmeid, palgatöötajaid või vabatahtlikke) või mis panustasid enam strateegilisse planeerimisse (nt omavad kirjalikku tegevuskava, on hinnanud ühingu tugevusi/nõrkusi/arenguvajadusi või mõõtnud ühingu tegevuse tulemuslikkust/mõju). Ühingu tulude suurus antud küsimuses mõju ei omanud. Ka KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ühingute ning neid toetusi mittesaanud ühingute vahel antud küsimuses märkimisväärsed erinevused puudusid; samuti puudusid erinevused AHE/AH voorudes osalevate ning muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute vahel. Regulaarselt suhtlesid oma peamise sihtrühmaga kõik küsitletud SA-dest ja 95% MTÜ-dest, sealjuures igapäevaselt 88% SA-dest ja 58% MTÜ-dest.

Muutused suhtluses sihtrühmaga

Küsitletud ühingutest 53% hinnangul oli nende ühingu suhtlus/side sihtrühmaga viimase 12 kuu jooksul püsinud üldjoontes muutumatuna, 40% hinnangul oli suhtlus sagenenud/muutunud sisukamaks ning 7% hinnangul oli suhtlus vähenenud. KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ühingute ning neid toetusi mittesaanud ühingute hinnangud olid antud küsimuses üldjoontes sarnased ning samuti puudusid märkimisväärsed erinevused AHE/AH voorudes osalevate ning muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute vahel (Joonis 16). Ka MTÜ-de ja SA-de vahel märkimisväärsed erinevused puudusid.

Joonis 16. Hinnangud sellele, kas ühingu suhtlus/side oma peamise sihtrühmaga on viimase 12 kuu jooksul (võrreldes varasemaga) muutunud

Ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevused

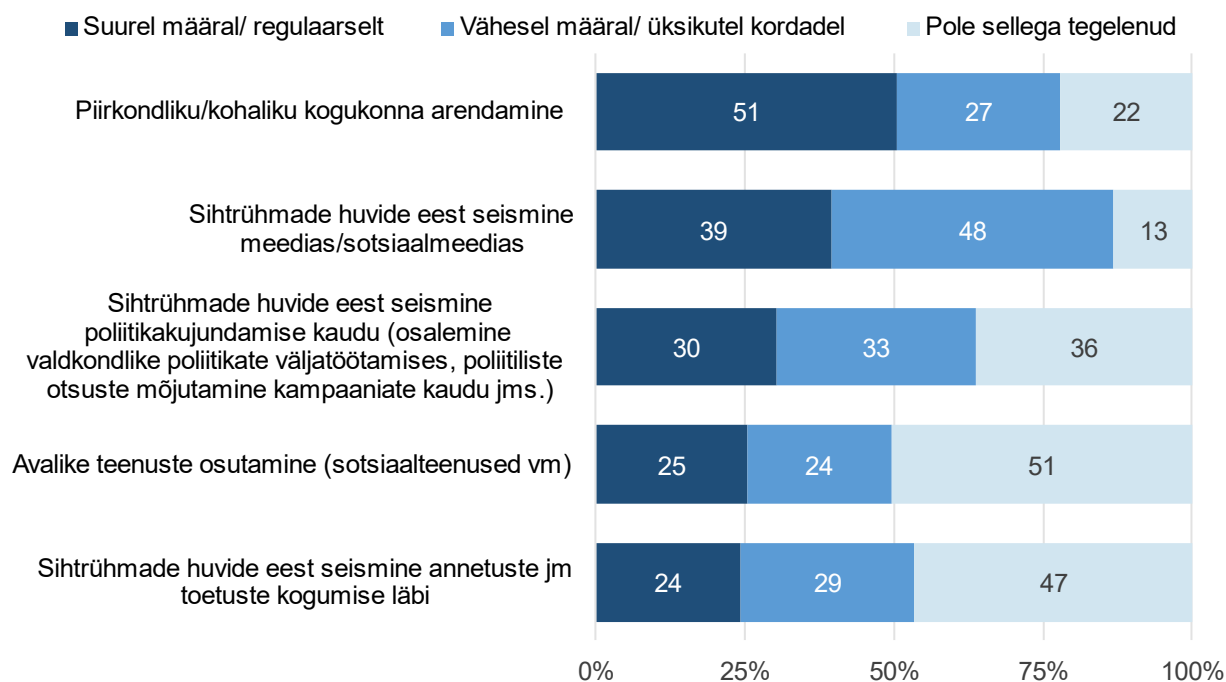
Käesolevas peatükis antakse ülevaade ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevustest, millega ühingud tegelevad, samuti ka sellest, kas viimase 12 kuu jooksul on tegevuste elluviimisel kogetud takistusi, ning millest olid need takistused tingitud.

Ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevused

Selgitamaks, kui paljud küsitletud ühingutest tegelevad erinevate ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevustega, esitati vastajaile viis erinevat tegevust ning paluti märkida, millistega neist (ning kui sageli) on ühing viimase 12 kuu jooksul tegelenud.

Kõige arvukamalt oli ühinguid, mis olid seisnud sihtrühmade huvide eest meedias/sotsiaalmeedias (87% ühingutest, sealjuures 39% suurel määral/regulaarselt) või tegeleenud piirkondliku/kohaliku kogukonna arendamisega (78% ühingutest, sealjuures 51% suurel määral/regulaarselt). Vähem oli ühinguid, mis olid osalenud poliitikakujundamises (64% ühingutest, sealjuures 30% suurel määral/regulaarselt), kogunud sihtrüma heaks annetusi/toetusi (54% ühingutest, sealjuures 24% suurel määral/regulaarselt) või osutanud avalikke teenuseid (50% ühingutest, sealjuures 25% suurel määral/regulaarselt) (Joonis 17). Võttes kokku kõik eelnevad tegevused, oli 80% ühingutest tegeleenud vähemalt ühega neist tegevustest suurel määral/regulaarselt.

Joonis 17. Viimase 12 kuu jooksul erinevate ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevustega tegeleenud ühingute osakaal

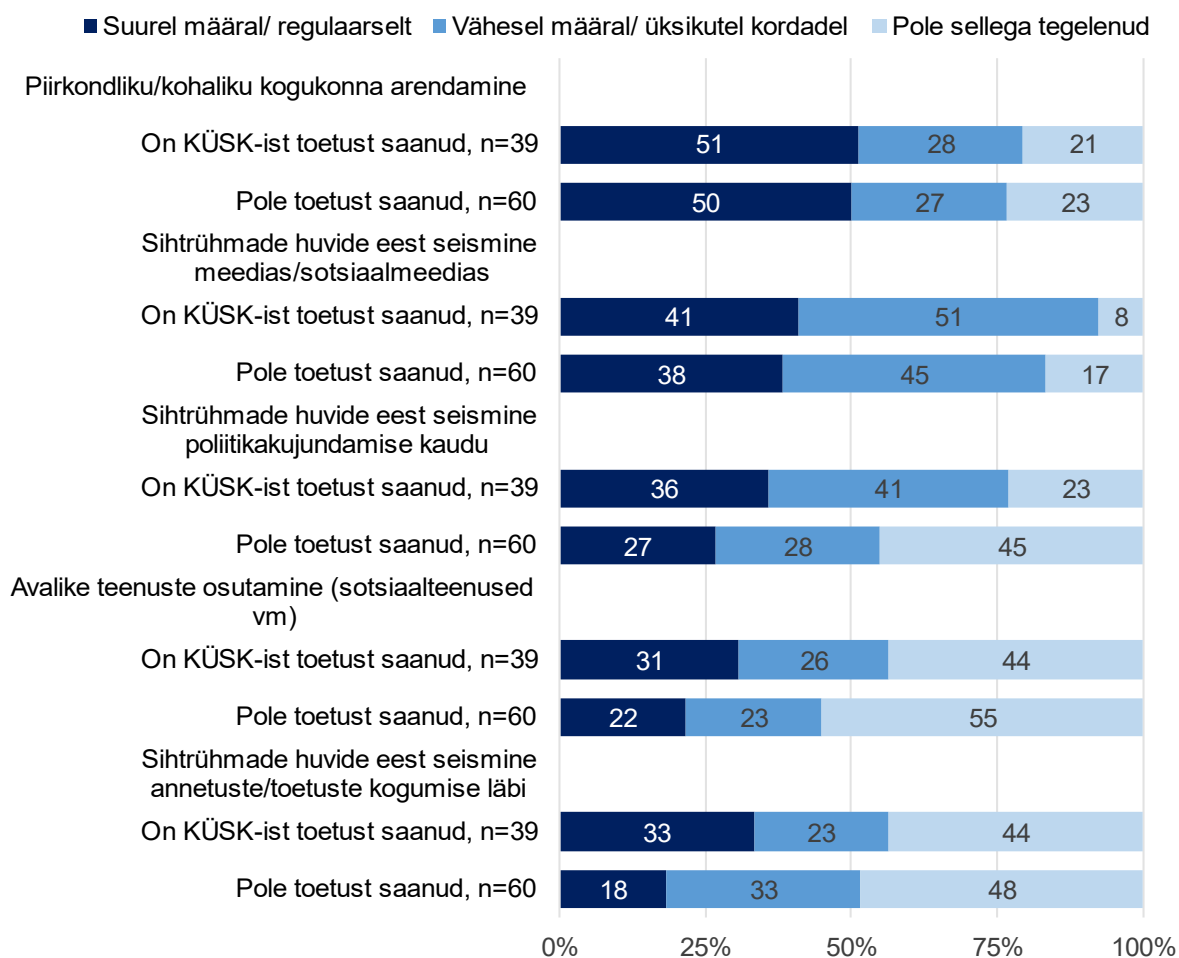
Ainult kohalikul tasandil tegutsevate ühingute seas oli keskmisest levinum tegelemine piirkondliku/kohaliku kogukonna arendamisega ning huvikaitsega annetuste jm toetuste kogumise läbi, kuid keskmisest vähem levinud sihtrühma huvide eest seismine meedias/sotsiaalmeedias või poliitikakujundamise kaudu. Regulaarne avalike teenuste osutamine oli levinuim ühingute seas, mis tegutsevad Eestis laiemalt (kuid mitte rahvusvaheliselt).

Võrreldes väiksema liikmeskonnaga ühingutega oli suurema liikmeskonnaga ühingute puhul levinum tegelemine huvikaitsega (meedias/sotsiaalmeedias, annetuste/toetuse kogumise läbi või poliitikakujundamise kaudu). Suurema palgatöötajate arvuga või tulubaasiga ühingute puhul oli

keskmisest levinum tegelemine poliitikakujundamisega. Huvikaitsega tegelemise osas olid aktiivsemad strateegilisse planeerimisse enam panustavad ühingud (kus oli olemas kirjalik tegevuskava või oli läbi viidud ühingu arenguvajaduste/tegevuse mõju hindamine või sihtrühmade vajaduste kaardistamine). Võrreldes küsitletud MTÜ-dega oli SA-de seas levinum poliitikakujundamises osalemine, vähem levinud aga avalike teenuste osutamine ning piirkondliku/kohaliku kogukonna arendamine.

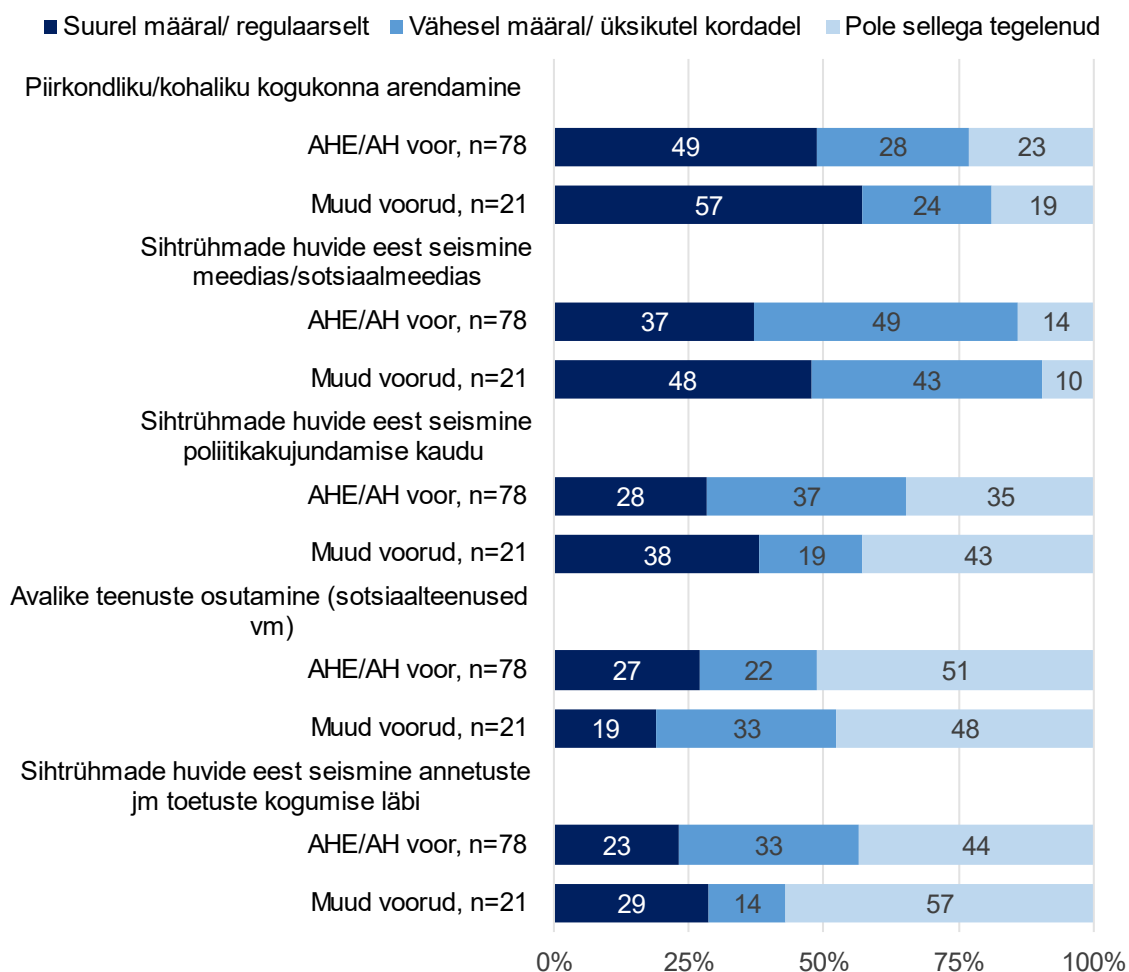
Poliitikakujundamisega tegelemine ning sihtrühma huvide eest seismine meedias/sotsiaalmeedias oli levinum KÜSK-ist tegevusvõime tõstmiseks toetusi saanud ühingute seas – poliitikakujundamisega oli tegelenud 77% toetusi saanud ühingutest ja 55% toetusi mittesaanud ühingutest; meedias/sotsiaalmeedias oli sihtrühma huve kaitsnud 92% toetusi saanud ühingutest ja 83% toetusi mittesaanud ühingutest. Ka sihtrühma heaks annetuste/toetuste kogumisel olid KÜSK-i toetusi saanud ühingud aktiivsemad – suurel määral/regulaarselt oli sellega tegelenud 33% toetusi saanud ning 18% toetusi mittesaanud ühingutest (Joonis 18).

Joonis 18. Viimase 12 kuu jooksul erinevate ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevustega tegelenud ühingute osakaal KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ning neid toetusi mittesaanud ühingute seas

AHE/AH taotlusvoorudes osalevate ja muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute vahel puudusid olulised erinevused ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevustega tegelemises (Joonis 19).

Joonis 19. Viimase 12 kuu jooksul erinevate ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevustega tegelenud ühingute osakaal AHE/AH taotlusvoorudes ning teistes taotlusvoorudes osalevate ühingute seas

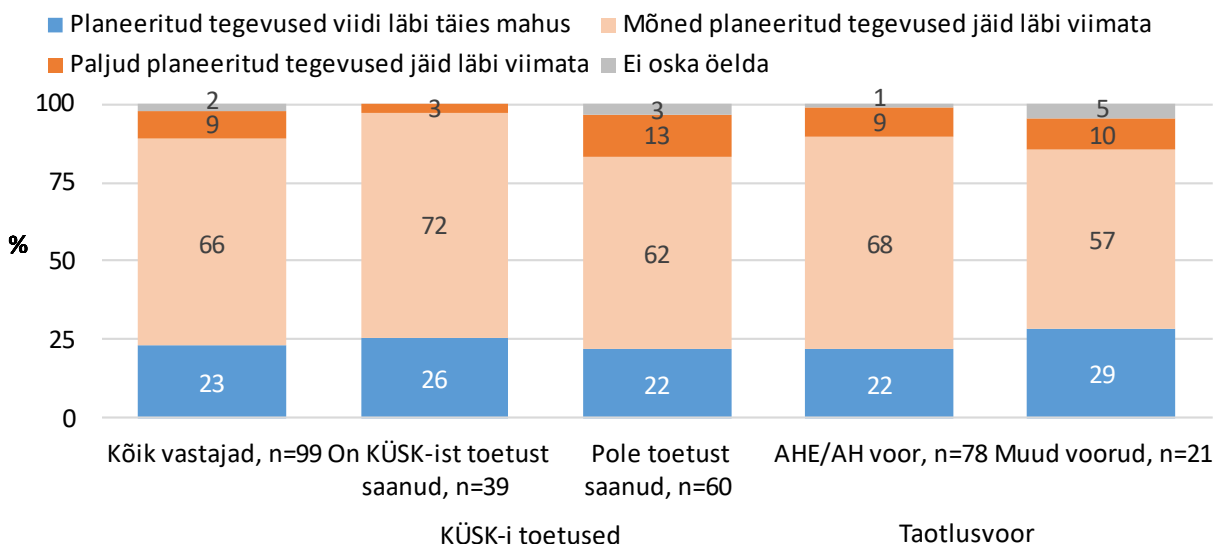
Tegevuste elluviimine ja tunnetatud takistused

Vastajatel paluti hinnata ka seda, kas ühingul oli võimalik viimase 12 kuu jooksul viia ellu kõik planeeritud tegevused (lisati ka täpsustus: *tegevuse võib lugeda täies mahus läbiviiduks ka sel juhul, kui selle sisu/vorm kohandati (koroonaapiirangute tõttu) planeeritust erinevaks, kuid tegevus siiski ellu viidi*).

Küsitletud ühingutest 23% hinnangul õnnestus ühingul planeeritud tegevused läbi viia täies mahus, 66% hinnangul jäi osa planeeritud tegevusi läbi viimata ning 9% hinnangul jäid paljud planeeritud tegevused läbi viimata. Seda, et paljud planeeritud tegevused jäid läbi viimata, arvasid keskmisest sagedamini ühingud, kes polnud KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud (toetusi saanud ühingutest 3%

ja toetusi mittesaanud ühingutest 13%). AHE/AH taotlusvoorudes osalevate ja muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute vahel antud küsimuses erinevused puudusid (Joonis 20).

Joonis 20. Hinnangud sellele, kas ühingul oli võimalik viimase 12 kuu jooksul viia ellu kõik planeeritud tegevused

Põhjusteks, miks osa tegevusi jäi läbi viimata, peeti kõige sagedamini koroonaviirusega seotud olukorda (73% ühingutest, kel jäid mõned/paljud tegevustest läbi viimata) ning rahaliste võimaluste puudumist (54%), harvemini inimressursi vähesust (32%), koostööpartnerite puudumist/probleeme koostööga (15%) või muid põhjusi (1%).

Koostöö

Koostöö teema all uuriti ühingute koostöösuhete sagedust ning muutumist (viimase 12 kuu jooksul).

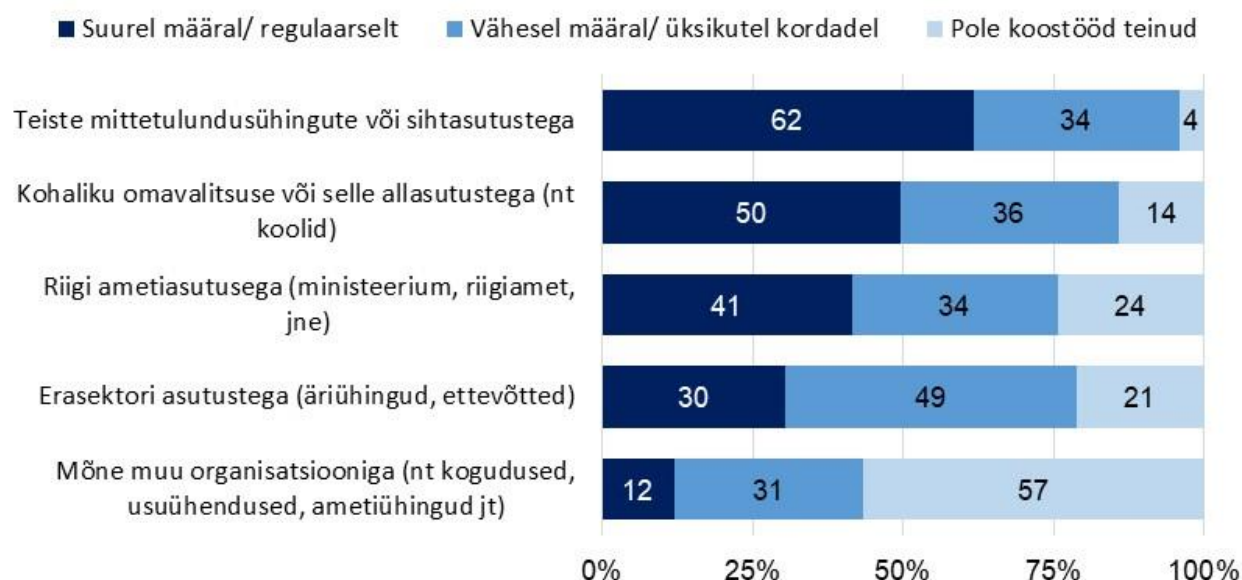
Koostöö sagedus

Esmalt uuriti, kas ühing oli viimase 12 kuu jooksul teinud koostööd erinevate osapooltega. Koostöö mõistet selgitati vastajaile järgnevalt: *koostöö all mõeldakse ühiselt tegevuste läbiviimist, oskuste või teadmiste jagamist, osalemist mõne poliitika väljatöötamisel, jms. Teenuse osutamist või toetuse saamist/andmist võib samuti liigitada koostööks juhul, kui sellega kaasneb regulaarne suhtlus ühingu ning partneri (teenuse tellija, toetuse andja) vahel.*

Kõige levinum oli koostöö tegemine teiste mittetulundusühingute või sihtasutustega – 96% ühingutest oli 12 kuu jooksul teiste vabaühendustega koostööd teinud, sealjuures 62% suurel määral/regulaarselt. Enamik ühingutest oli teinud koostööd ka kohaliku omavalitsuse või selle allasutustega (koostööd teinud 86%, sealjuures 50% suurel määral/regulaarselt), riigi ametiasutustega (koostööd teinud 76%, sealjuures 41% suurel määral/regulaarselt) või erasektori asutustega (koostööd teinud 79%, sealjuures 30% suurel määral/regulaarselt). Vähem kui pooltel ühingutest oli koostöösuhteid mõne muu organisatsiooniga (nt

koguduste, usuühenduste, ametiühingutega jt.) – koostööd oli teinud 43%, sealjuures 12% suurel määral/regulaarselt (Joonis 21). Eelnevat kokku võttes - regulaarseid koostöösuhteid omas 78% küsitletud ühingutest.

Joonis 21. Erinevate osapooltega viimase 12 kuu jooksul koostöösuhteid omavate ühingute osakaal ning koostöö sagedus

Võrreldes küsitluses osalenud MTÜ-dega oli SA-de seas levinum koostöö tegemine KOV-ide/nende allasutustega ning riigiasutustega, kuid vähem levinud koostöö tegemine koguduste, usuühenduste, ametiühingute jt selliste organisatsioonidega. Võrreldes MTÜ-dega omasid SA-d sagedamini regulaarseid koostöösuhteid erasektori asutustega ning KOV-ide ja KOV-ide allasutustega.

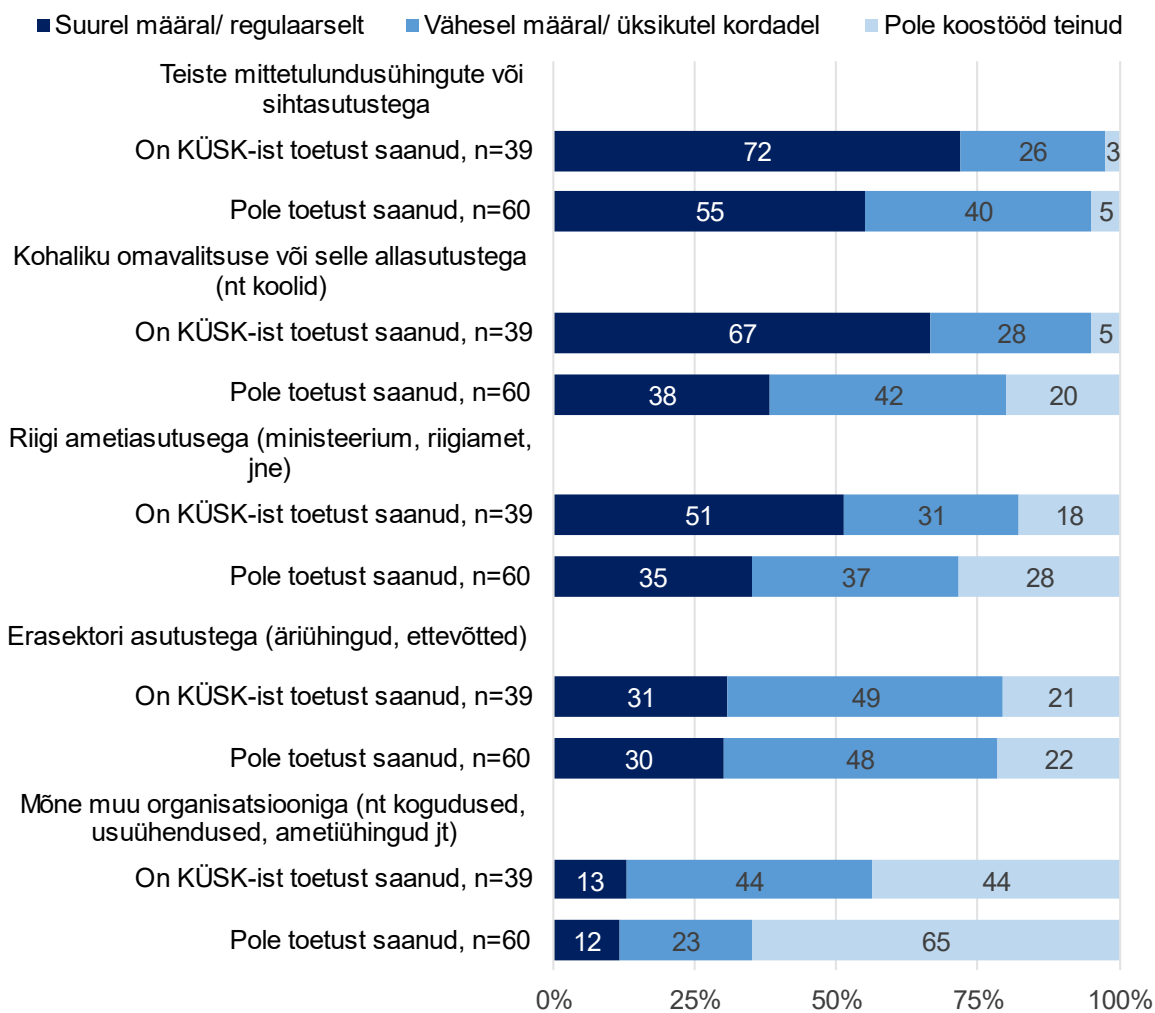
Võrreldes ühingutega, mis tegutsesid ainult kohaliku tasandil, oli regulaarne koostöö avaliku sektoriga levinum ühingute seas, mis tegutsesid Eestis laiemalt või ka rahvusvahelisel tasandil. Tihedam koostöö avaliku sektoriga oli omane ka suure liikmeskonna või palgatöötajate arvuga ühingutele. Suurema tulubaasiga või strateegilisse planeerimisse enam panustavate ühingute koostöösuhted olid regulaarsemad/sagedasemad kui ühingutel, mille tulud olid väiksemad või mis panustasid strateegilisse planeerimisse vähem.

Võrreldes ühingutega, mis KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud pole, omavad toetusi saanud ühingud sagedamini koostöösuhteid KOV-ide/nende allasutustega (95% toetusi saanud ühingutest ja 80% toetusi mittesaanud ühingutest) ning koguduste, usuühenduste, ametiühingute jt selliste organisatsioonidega (56% toetusi saanud ühingutest ja 35% toetusi mittesaanud ühingutest). Samuti on toetusi saanud ühingute koostöösuhted sagedasemad/regulaarsemad kui toetusi mittesaanud ühingutel, ning seda nii teiste vabaühendustega, KOV asutustega kui ka riigiasutustega tehtava koostöö osas (Joonis 22).

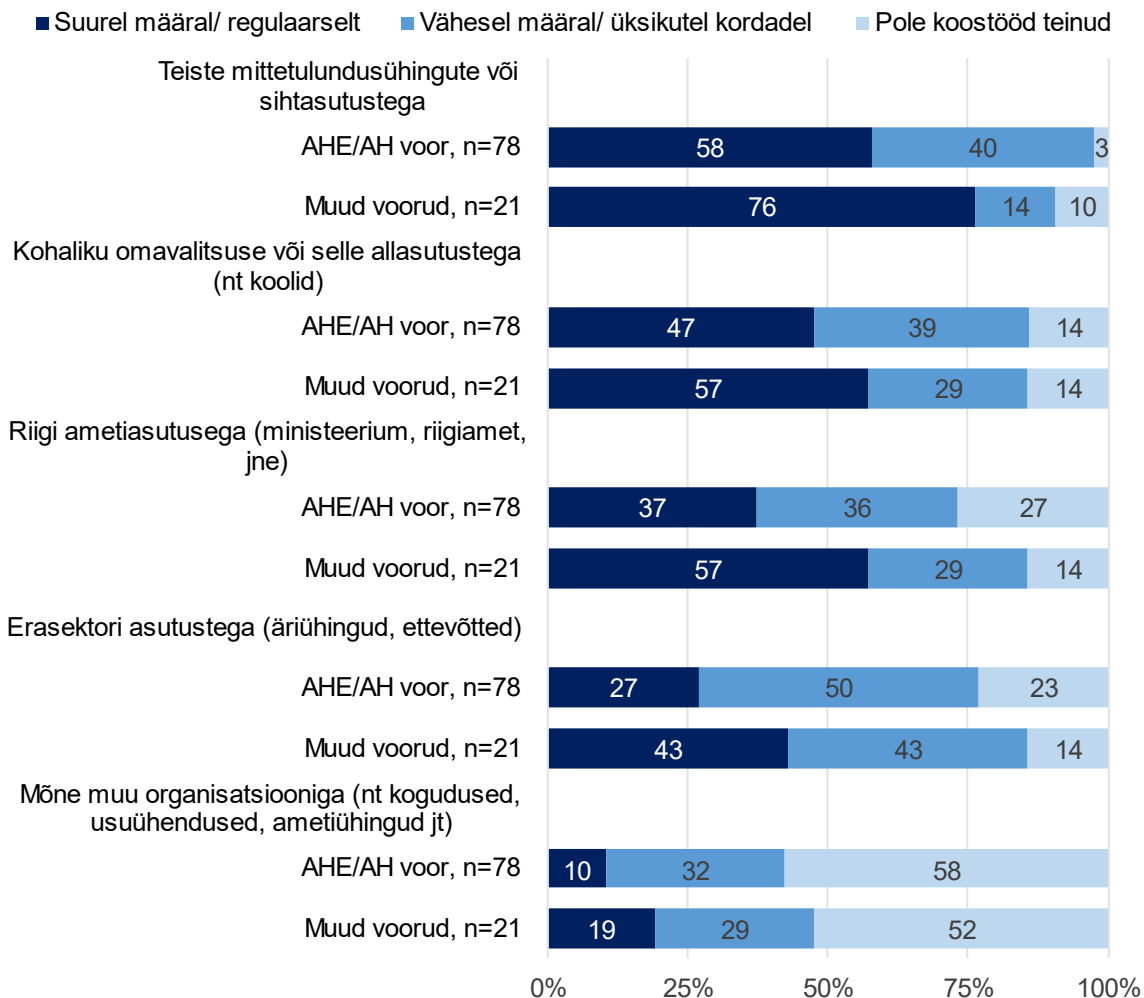
Võrreldes muudes taotlusvoorudes osalevate ühingutega oli AHE/AH voorudes osalevate ühingute puhul vähem levinud koostöö riigi ametiasutustega (koostööd oli teinud 73% AHE/AH voorudes osalevatest ühingutest ja 86% muudes taotlusvoorudes osalevatest ühingutest). Samuti on AHE/AH voorudes

osalevate ühingute koostöösuhted erinevate osapooltega harvemad kui muudes taotlusvoorudes osalevatel ühingutel (Joonis 23).

Joonis 22. Erinevate osapooltega viimase 12 kuu jooksul koostöösuhteid omavate ühingute osakaal ning koostöö sagedus KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ning neid toetusi mittesaanud ühingute seas

Joonis 23. Erinevate osapooltega viimase 12 kuu jooksul koostöosuhteid omavate ühingute osakaal ning koostöö sagedus AHE/AH taotlusvoorudes ning teistes taotlusvoorudes osalevate ühingute seas

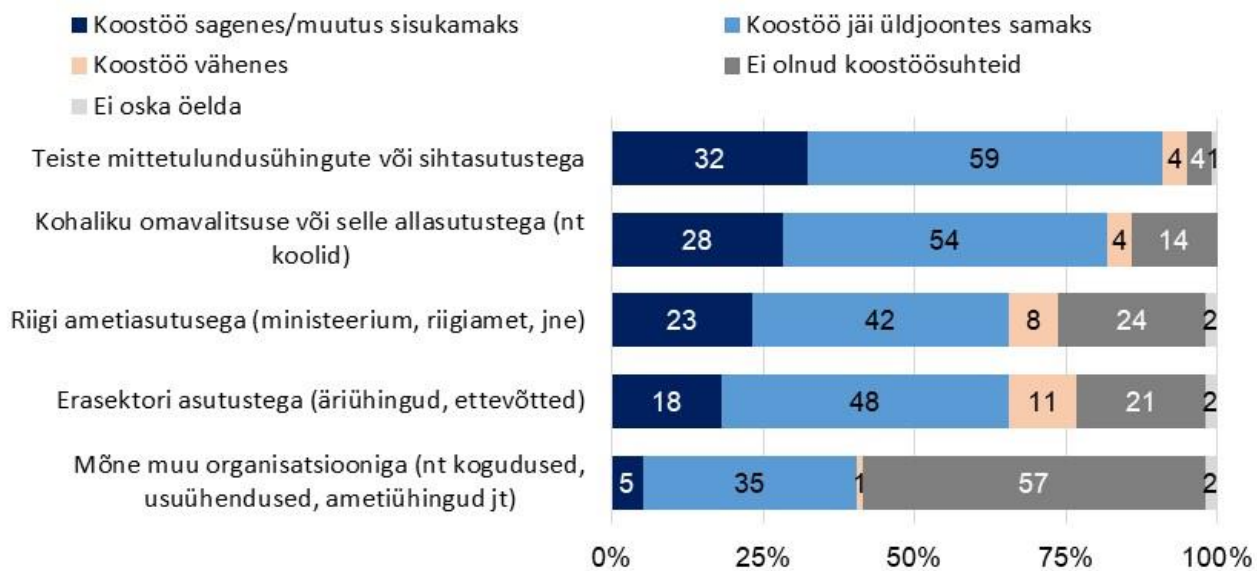

Koostöösuhete muutumine

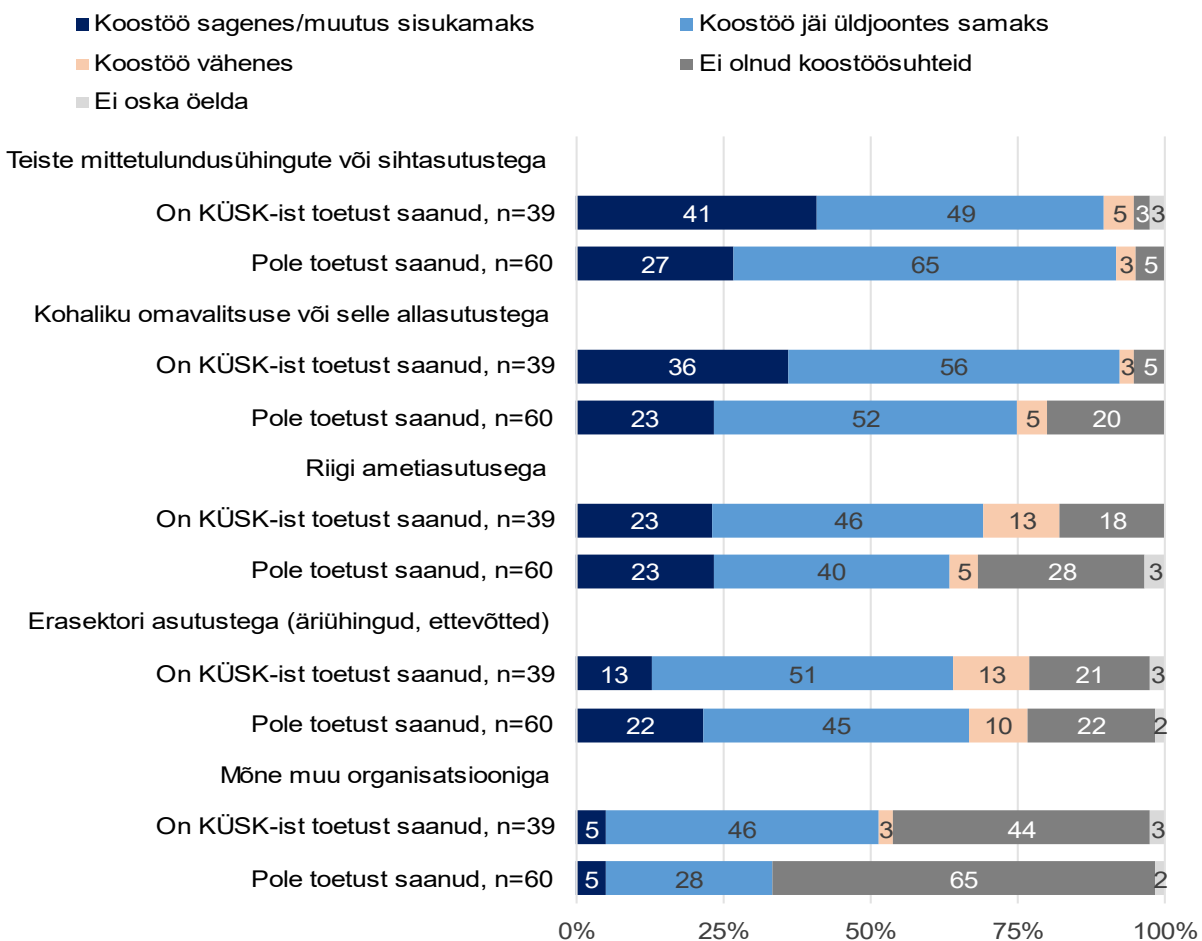
Uuriti ka seda, kuidas on ühingu koostöösuhteid viimase 12 kuu jooksul muutunud. Kõige sagedamini märgiti, et koostöö pole muutunud. Koostöö sagenemist/sisukamaks muutumist esines kõige sagedamini teiste vabaühendustega tehtava koostöö puhul (32% ühingutest) ning KOV-i/KOV-i allasutustega tehtava koostöö puhul (28%). Koostöö vähenemist tuli kõige sagedamini ette erasektori asutustega tehtava koostöö puhul (11% ühingutest) ja riigiasutustega tehtava koostöö puhul (8%) (Joonis 24).

Võrreldes ühingutega, mis pole KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud, oli neid toetusi saanud ühingute puhul levinum koostöö sagenemine teiste vabaühendustega ja KOV-ide/KOV-i allasutustega, vähem levinud oli nende puhul aga koostöö sagenemine erasektori asutustega (Joonis 25). AHE/AH voorudes osalevate ja muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute võrdluses statistiliselt olulised erinevused puudusid (Joonis 26).

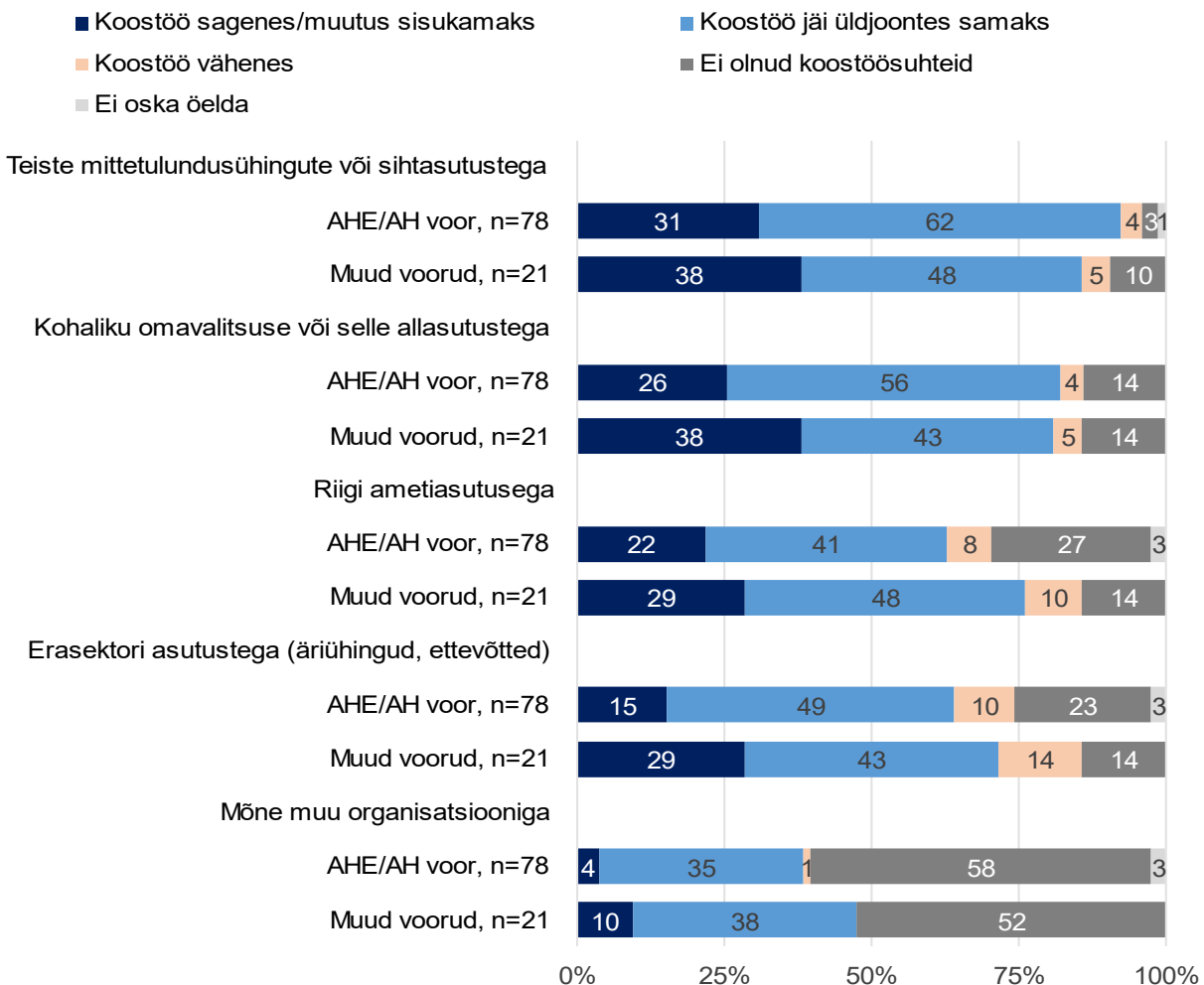
Joonis 24. Ühingu koostöösuhete muutumine viimase 12 kuu jooksul

Joonis 25. Ühingu koostöösuhete muutumine viimase 12 kuu jooksul KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ja neid toetusi mittesaanud ühingute võrdluses

Joonis 26. Ühingu koostöösuhete muutumine viimase 12 kuu jooksul AHE/AH taotlusvoorudes osalevate ja muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute võrdluses

Majanduslik olukord ja võimekused

Käesolevas peatükis antakse ülevaade ühingute tuludest ja peamistest rahastusallikatest 2021. aastal, samuti ka tulude muutumisest ning hinnangutest ühingu võimekusele rahastuse leidmisel.

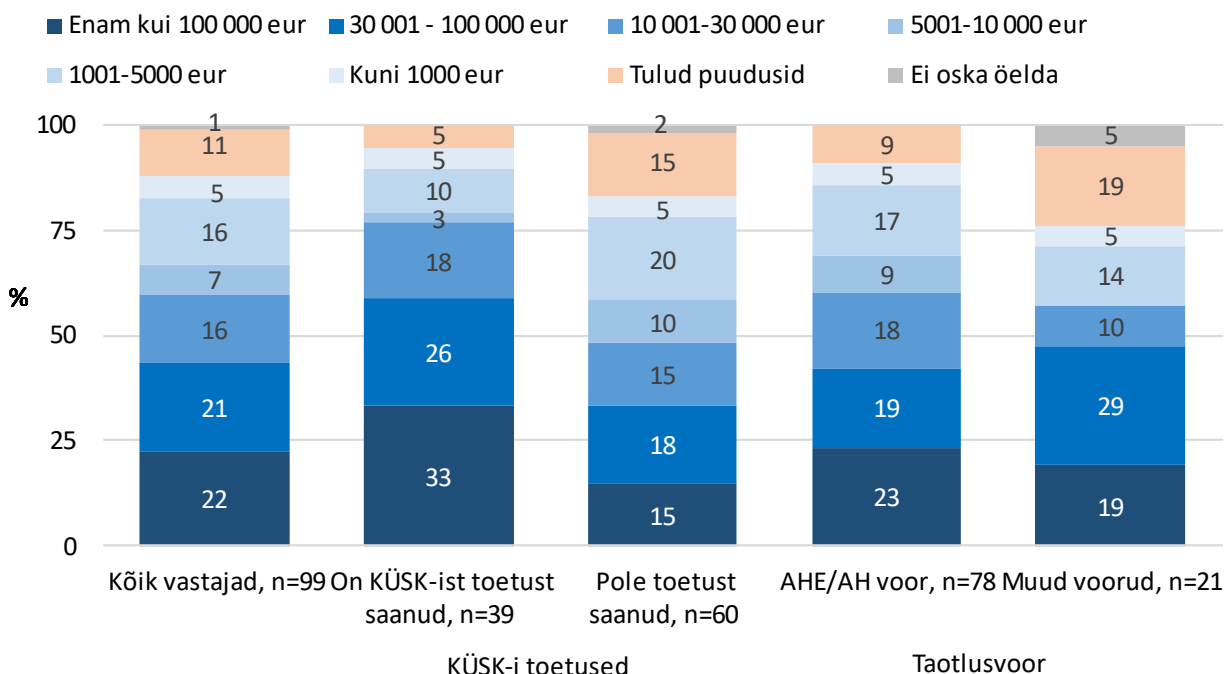
Ühingu tulud

2021. aastal omas tulusid/sissetulekuid 89% küsitatud ühingutest, sealjuures 28%-l jäid tulud 10 000 euro piirisse, 37%-l olid tulud vahemikus 10 001-100 000 eurot ning 22%-l olid tulud suuremad kui 100 000 eurot (Joonis 27). SA-de tulud olid keskmiselt suuremad kui MTÜ-del: enam kui 100 000-eurose aastatuluga oli 63% küsitluses osalenud SA-dest, kuid kõigest 19% MTÜ-dest. Ühingu tulud olid seotud palgatöötajate arvuga (suuremate tuludega ühingutes oli ka rohkem palgatöötajaid). Ühingu liikmeskonna suurus oli tulude suurusega seotud nõrgemalt, vabatahtlike arvu ja tulude suuruse vahel aga statistiliselt

oluline seos puudus. Strateegilisse planeerimisse rohkem panustanud (kirjalikku tegevuskava omavate või eneseanalüüsi/sihtrühma vajaduste kaardistamisega tegelenud) ühingute tulud olid keskmiselt suuremad kui ühingutel, mis panustasid strateegilisse planeerimisse vähem.

KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ühingute tulud olid keskmiselt suuremad kui ühingutel, mis neid toetusi saanud pole. AHE/AH taotlusvoorudes ja muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute vahel selgesuunalised erinevused puudusid.

Joonis 27. Ühingute jagunemine 2021. aasta kogutulu alusel

Peamised rahastusallikad

Ühingutelt, kel oli 2021. aastal tulusid, küsiti lisaküsimused ühingu peamiste rahastusallikate kohta. Rahastusallikateks, millest ühingud 2021. aastal kõige enam rahastust said, olid kõige sagedamini projektitoetused (59% ühingutest, kel oli 2021. aastal tulusid) ning tulud majandustegevuselt või varalt (vastavalt 43%). Enam kui kolmandik ühingutest, kel 2021. aastal tulusid oli, märkis peamiste rahastusallikate seas ka tegevustoetusi (38%) või annetusi ja sponsorlust (36%). Harvemini märgiti peamiste rahastusallikatena liikmemaksusid (14%) või muid rahastusallikaid (5%) (Tabel 5).

Võrreldes MTÜ-dega märkisid SA-d peamiste rahastusallikate seas sagedamini tulusid majandustegevusest või varalt (75% SA-dest ja 40% MTÜ-dest, kel oli 2021. aastal tulusid). Kuna SA-del liikmeid pole, siis olid liikmemaksud rahastusallikana olulised ainult MTÜ-de jaoks (neid märkis peamiste rahastusallikatena 15% MTÜ-dest, kel 2021. aastal tulusid oli).

Võrreldes ühingutega, mis KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud pole, on vastavaid toetusi saanud ühingute puhul sagedamini üheks peamiseks rahastusallikaks projektitoetused (73%

toetusi saanud ühingutest ja 49% toetusi mittesaanud ühingutest, kel oli 2021. aastal tulusid). AHE/AH taotlusvoorudes osalevate ja muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute vahel olulised erinevused puudusid (arvestada tuleb ka seda, et antud küsimusele vastas kõigest 17 muudes taotlusvoorude osalevat ühingut, mistõttu on veapiir nende kohta üldistuste tegemise küllaltki suur).

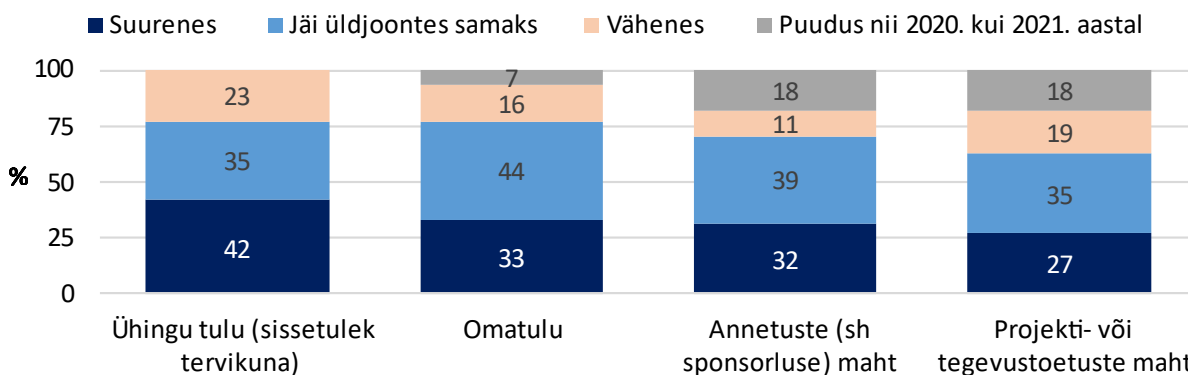
Tabel 5. Rahastusallikad, millest ühing sai 2021. aastal kõige enam rahastust (kuni 2 peamist) (n=88, ühingud, kel oli 2021. aastal tulusid)

	Kõik vastajad, n=88	KÜSK-i toetused		Taotlusvoor	
		On KÜSK-ist toetust saanud, n=37	Pole toetust saanud, n=51	AHE/AH voor, n=71	Muud voorud, n=17
Projektitoetused (ühekordse tegevuse/tegevuste kogumi elluviimiseks)	59%	73%	49%	58%	65%
Tulud majandustegevusest või varalt (sh toodete müügist või ruumide rendile andmisest)	43%	46%	41%	47%	29%
Tegevustoetused (ühingu tegevuse/arengu kui terviku toetamiseks)	38%	41%	35%	37%	41%
Annetused ja sponsorlus	36%	35%	37%	38%	29%
Liikmemaksud (või sisseastumismaksud)	14%	8%	18%	16%	6%
Muu	5%	5%	4%	4%	6%

Tulude muutumine

2021. aastal tulusid omanud ühingutest 42%-l viidatud aastal tulud suurenesid, 35%-l püsisid tulud üldjoontes muutumatuna ning 23%-l tulud vähenesid. Erinevatest tululiikidest oli kõige sagedamini vähenenud projekti- või tegevustoetuste maht (vähenes 19%-l tulusid omanud ühingutest). Omatulu oli vähenenud 16%-l ning annetuste/sponsorluse maht 11%-l tulusid omanud ühingutest (Joonis 28).

Joonis 28. Ühingu tulude muutumine 2021. aastal (võrreldes 2020. aastaga) (n=88, ühingud, kel oli 2021. aastal tulusid)

Tabelis 6 on tulemuste kuvamisel arvestatud ka nende ühingutega, kel 2021. aastal tulud puudusid (kuna nende ühingute osakaal, kel oli 2021. aastal tulusid, on taustrühmades erinev, on mõistlik taustarühmade võrdlemisel arvestada ka nende ühingutega, kel tulusid polnud).

Võrreldes ühingutega, mis KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud pole, oli neid toetusi saanud ühingute seas pisut enam selliseid, mille tulud 2021. aastal vähenesid (vastavalt 13% ja 31%). Erinevused ilmnestid eelkõige projekti- ja tegevustoetuste osas – KÜSK-i toetusi saanud ühingute puhul oli projekti- ja tegevustoetuste maht sagedamini vähenenud kui suurenenud; toetust mittesaanud ühingute puhul aga oli projekti- ja tegevustoetuste maht sagedamini suurenenud kui vähenenud. Tõenäoliselt oli KÜSK-i toetusi saanud ühingute puhul just KÜSK-ist saadud toetus sageli selleks rahastusallikaks, mis projekti- ja tegevustoetuste mahtu 2020. aastal suurendas, ning kui järgmisel aastal seda toetust enam ei saadud, vähenes ka antud tululiigi maht tervikuna. AHE/AH taotlusvoorudes osalevate ühingute ning muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute vahel märkimisväärsed erinevused puudusid.

Tabel 6. Ühingu tulude muutumine 2021. aastal (võrreldes 2020. aastaga) (n=99, kõik küsitletud ühingud)

	Kõik vastajad, n=99	KÜSK-i toetused		Taotlusvoor	
		On KÜSK- ist toetust saanud, n=39	Pole toetust saanud, n=60	AHE/AH voor, n=78	Muud voorud, n=21
Ühingu tulu (sissetulek tervikuna)					
Suurenes	37%	28%	43%	36%	43%
Jäi üldjoontes samaks	31%	36%	28%	33%	24%
Vähenes	20%	31%	13%	22%	14%
Puudus	11%	5%	15%	9%	19%
Omatulu					
Suurenes	29%	33%	27%	30%	29%
Jäi üldjoontes samaks	39%	49%	33%	41%	33%
Vähenes	14%	13%	15%	14%	14%
Puudus	17%	5%	25%	15%	24%
Annetuste (sh sponsoraluse) maht					
Suurenes	28%	31%	27%	30%	24%
Jäi üldjoontes samaks	34%	44%	28%	35%	33%
Vähenes	10%	8%	12%	10%	10%
Puudus	27%	18%	33%	26%	33%
Projekti- või tegevustoetuste maht					
Suurenes	24%	18%	28%	23%	29%
Jäi üldjoontes samaks	31%	41%	25%	36%	14%
Vähenes	17%	26%	12%	15%	24%
Puudus	27%	15%	35%	26%	33%

Võrreldes MTÜ-dega oli SA-de puhul levinum tulude suurenemine (tulud olid kasvanud 33%-l MTÜ-dest ja 88%-l SA-dest), sealjuures kõige sagedamini oli SA-de puhul kasvanud ühingu omatulu (88% SA-dest).

Tulude vähenemist esines nii suurema kui väiksema tulubaasiga ühingute puhul enam-vähem sama sageli. Tulude vähenemisega kaasnes sageli ka koostöösuhete vähenemine erasektoriga või riigi ametiasutustega. Ilmnes ka mõningane seos strateegilise planeerimisega – ühingute puhul, mis olid tegelenud sihtrühma vajaduste/probleemide kaardistamisega, esines sagedamini tulude suurenemist, kuid põhjuslikku seost (kas tegevused viidi läbi tulude suurenemise tõttu või aitas nende tegevuste läbiviimine kaasa tulude suurenemisele) siin määratleda on keeruline.

Ühingutelt, kelle tulud 2021. aastal vähenesid (valimis 20 ühingut), küsiti, kas tulude vähenemine oli tingitud koroonaviirusega seotud olukorrast. Koroonaviirusega seotud olukorraga seostas oma ühingu tulude vähenemist 60% küsitletutest, sealjuures 30% hinnangul oli tulude vähenemine tingitud peamiselt sellest ning 30% hinnangul osaliselt sellest.

Arvamused ühingu võimekusest rahastuse leidmisel

Vastajatel paluti hinnata ka oma ühingu võimekust rahastuse leidmisel, et saavutada ühingu tegevusele seatud eesmärgid.

Kõige enam oldi rahul ühingu võimekusega saada projekti- või tegevustoetusi –täiesti/pigem piisavaks pidas oma ühingu võimekust 68% ning täiesti/pigem ebapiisavaks 32% küsitletutest. Rahulolu omatulu teenimise ja annetuste kogumise võimekusega oli madalam – ühingu omatulu teenimise võimekust pidas piisavaks 38% ja ebapiisavaks 58% küsitletutest ning annetuste kogumise võimekust pidas piisavaks 33% ja ebapiisavaks 61% küsitletutest (Tabel 7).

SA-d olid oma ühingu omatulu teenimise võimekusega rahul sagedamini kui MTÜ-d (piisavaks pidas oma ühingu võimekust selles vallas 63% SA-dest ja 36% MTÜ-dest). Ühingu liikmeskonna suurus ning palgatöötajate ja vabatahtlike arv siinseid hinnanguid selgesuunaliselt ei mõjutanud. Vähemalt 10 000-eurose aastatuluga ühingud olid oma ühingu võimekusega saada projekti- või tegevustoetusi rahul sagedamini kui madalama aastatuluga ühingud. Ülejäänud tululiikide osas madalama ning suurema tulubaasiga ühenduste vahel selgesuunalised erinevused puudusid. Mõningane seos ilmneb rahastuse leidmise võimekusele antud hinnangute ja strateegilise planeerimise vahel, sealjuures kõige nähtavam on strateegilise planeerimise positiivne mõju projekti- ja tegevustoetuste saamise võimekusele.

KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ja neid toetusi mittesaanud ühingute vahel, ning samuti ka AHE/AH voorudes ja muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute vahel rahastuse leidmise võimekusele antud hinnangutes olulised erinevused puudusid.

Tabel 7. Hinnangud ühingu võimekusele rahastuse leidmisel

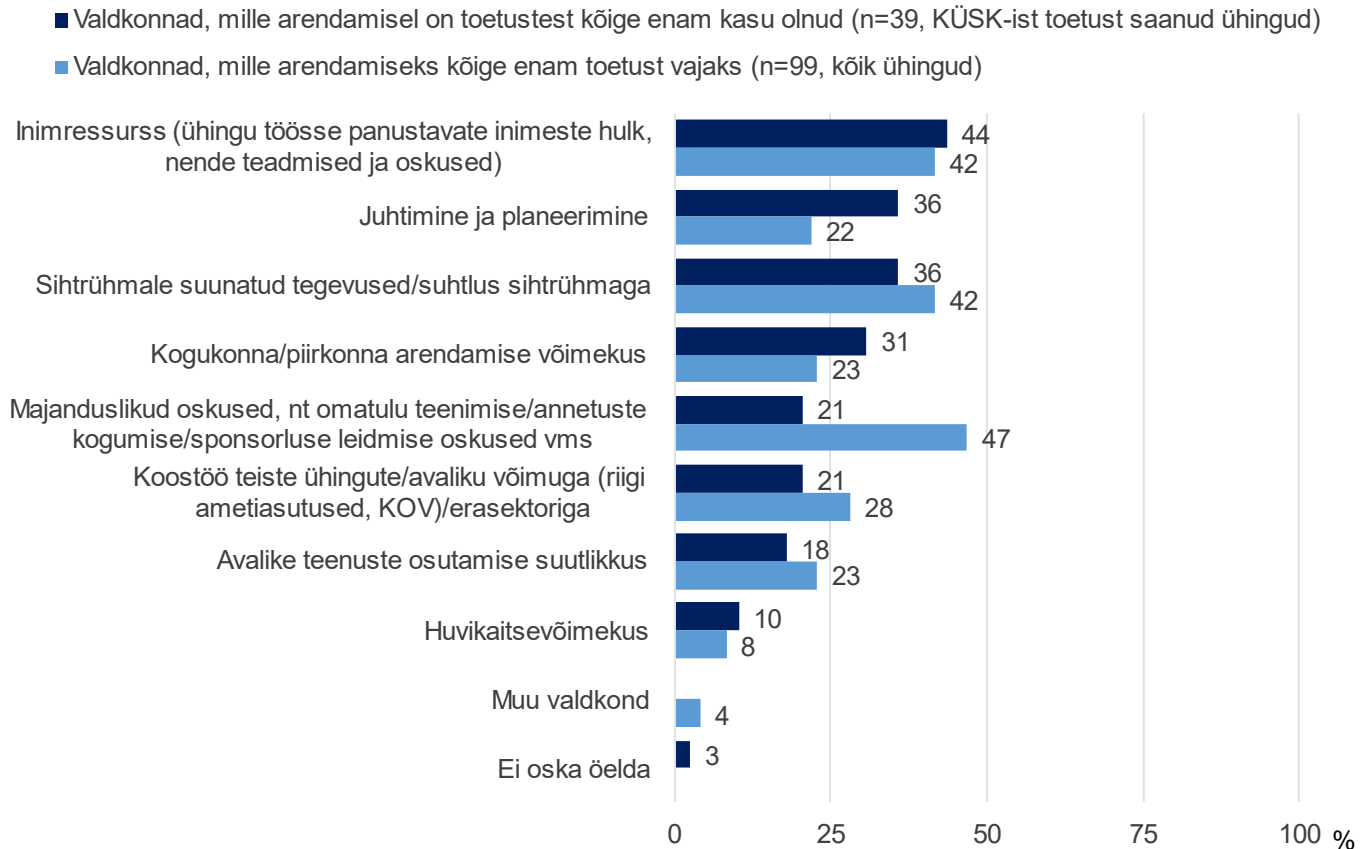
	Kõik vastajad, n=99	KÜSK-i toetused		Taotlusvoor	
		On KÜSK-ist toetust saanud, n=39	Pole toetust saanud, n=60	AHE/AH voor, n=78	Muud voorud, n=21
Võimekus teenida omatulu (tulud liikmemaksudest ning majandustegevusest)					
Täiesti piisav	7%	5%	8%	5%	14%
Pigem piisav	31%	33%	30%	33%	24%
Pigem ebapiisav	49%	56%	43%	49%	48%
Täiesti ebapiisav	9%	5%	12%	10%	5%
Ei oska öelda/ huvi selle rahastusallika kasutamise vastu puudub	4%	0%	7%	3%	10%
Võimekus koguda annetusi (sh sponsorlus)					
Täiesti piisav	7%	5%	8%	8%	5%
Pigem piisav	26%	31%	23%	26%	29%
Pigem ebapiisav	48%	49%	47%	47%	48%
Täiesti ebapiisav	13%	13%	13%	13%	14%
Ei oska öelda/ huvi selle rahastusallika kasutamise vastu puudub	6%	3%	8%	6%	5%
Võimekus saada projekti- või tegevustoetusi					
Täiesti piisav	14%	15%	13%	15%	10%
Pigem piisav	54%	59%	50%	54%	52%
Pigem ebapiisav	30%	26%	33%	30%	33%
Täiesti ebapiisav	2%	0%	3%	1%	5%

KÜSK-i toetuste kasutegur

Küsitletud ühingutest 39% oli oma tegutsemisaja jooksul saanud rahastust KÜSK-ist ühingu tegevusvõimekuse tõstmisele suunatud taotlusvoorudest (nt KÜSK-i vabaühenduste arenguhüpet ettevalmistavast taotlusvoorust (AHE), vabaühenduste arenguhüppe taotlusvoorust (AH), majandusliku elujõulisuse arenguhüppe voorust (ME) või vanematest tegevusvõimekuse tõstmiseks mõeldud voorudest). Ühingutest 15% oli neid toetusi saanud korduvalt ning 24% ühel korral. Nimetatud toetusi saanud ühingutest enam kui pooled (54%) olid neid toetusi saanud viimase kahe aasta sees (aastal 2020 või hiljem). Küsitletud ühingutest 11% oli nendest taotlusvoorudest toetust taotlenud, kuid polnud seni neid toetusi saanud.

Tegevusvõimekuse tõstmiseks mõeldud taotlusvoorudest toetust saanud ühingutel (valimis 39 vastajat) paluti hinnata, milliste valdkondade arendamisel on ühingul KÜSK-i toetustest kõige enam kasu olnud. Kõige sagedamini nähti toetuste kasutegurit inimressursi arendamisel (44% toetust saanud ühingutest), samuti ka juhtimise/planeerimise (36%) ja sihtrühmale suunatud tegevuste/sihtrühmaga suhtluse (36%) arendamisel ning kogukonna/piirkonna arendamise võimekuse tõstmisel (31%) (Joonis 29).

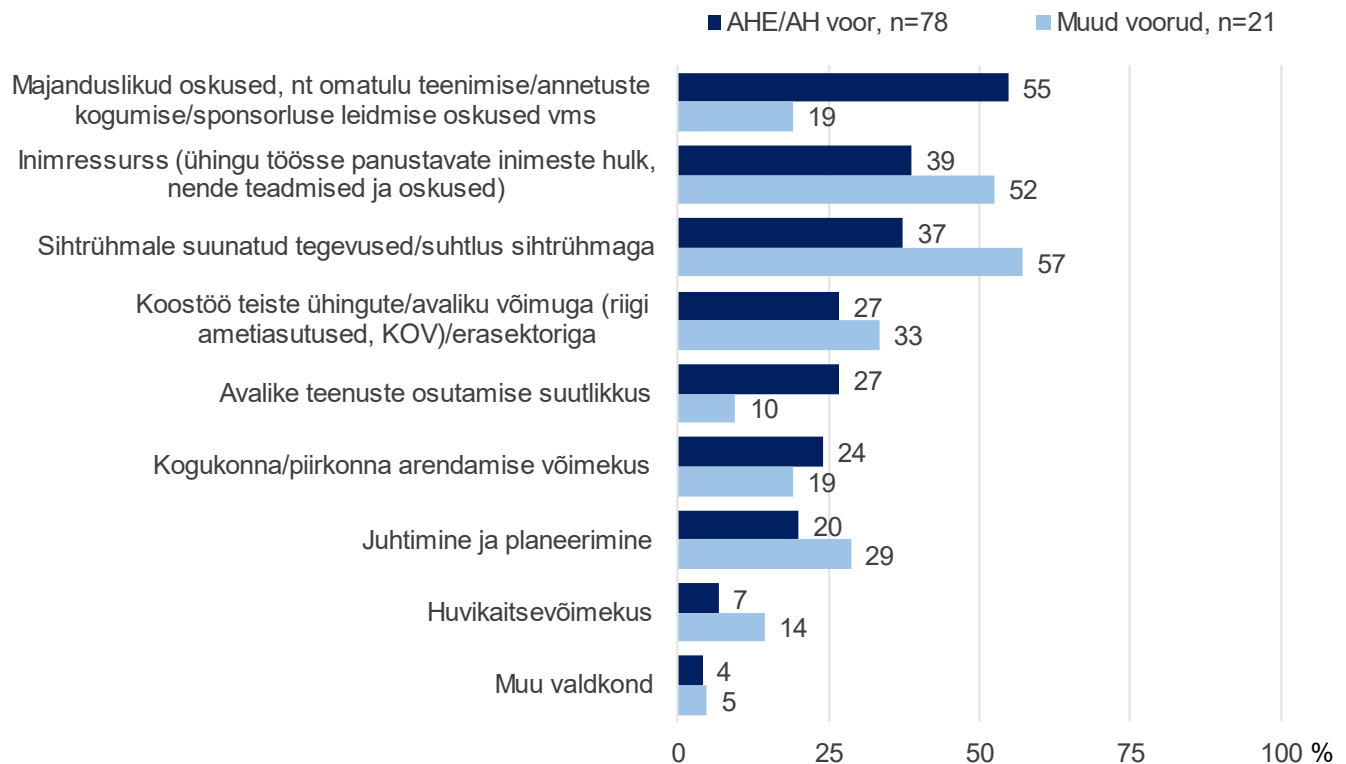
Joonis 29. Valdkonnad, mille arendamisel on KÜSK-i tegevusvõimekuse tõstmiseks mõeldud voorude toetustest ühingu hinnangul kõige enam kasu olnud, ning tegevusvõimekuse valdkonnad, mille arendamiseks ühing kõige enam toetust vajaks

Toetamist vajavad valdkonnad

Küsimus selle kohta, milliste tegevusvõimekuse valdkondade arendamiseks ühing kõige enam toetust vajaks, esitati kõigile küsitluses osalenud ühingutele. Kõige sagedamini nimetati arendamist vajavate valdkondadena majanduslikke oskusi (47%), inimressursi arendamist (42%) ning sihtrühmale suunatud tegevusi/suhtlust sihtrühmaga (42%) (Joonis 29). AHE/AH voorudes osalevad ühingud tõid kõige sagedamini arendamist vajava valdkonnana esile majanduslikke oskusi (55%), muudes taotlusvoorudes osalevad ühingud aga sihtrühmale suunatud tegevusi/suhtlust sihtrühmaga (57%) ning inimressursi arendamist (52%) (Joonis 30).

Joonis 30. Valdkonnad, mille arendamiseks ühingud enda hinnangul kõige enam toetust vajaks, AHE/AH taotlusvoorudes ja muudest taotlusvoorudes osalevate ühingute võrdlus

Küsitluses osalenute kommentaarid

Kommentaare jäeti vastajate poolt ankeedi lõppu kümmekond. Paar neist osutas sellele, kuidas saaks küsimusi tulevikus täpsustada. Mõni vastaja avaldas heameelt, et KÜSK kui toetusi jagav organisatsioon on üldse olemas. Üks vastaja leidis, et KÜSK-i prioriteedid võiksid olla arusaadavamad. Tänaati ka KÜSK-i selle eest, et see on aidanud juhtimis- ja planeerimisioskusi arendada, nagu ka selle eest, et KÜSK aitab end ühendustel defineerida (ilmselt mõeldakse eneseanalüüsi).

Tegevusvõimekuse indeks

Selleks, et saada üldine vaade KÜSK-i taotlusvoorudes osalevate ühingute tegevusvõimekusest, koostati küsitluses käsitletud teemade (inimressursi piisavus, strateegiline planeerimine/juhtimine, majanduslik olukord/võimekused, koostöösuhted, side kasusaajatega, ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevused) põhjal ühingute tegevusvõimekuse indeks ([Tabel 8](#), vt ka [Lisa 1](#)).

Miks on lisaks ankeetküsitluse analüüsile vaja sellist indeksit? Indeks on kasulik kvantitatiivsete analüüside puhul, sest tähendavad võimalust luua liitmõõdikuid, mis võtavad kokku erinevad järjekorda

seatud (s.o eri kaaluga) temaatiliselt seotud küsimused. Sellisel juhul annab vastav liitmõõdik (indeks) andmed, mille abil hinnata olukorda või hoiakuid - olenevalt mida uuritakse - tervikuna. Seda on väga raske teha üksnes ühe küsimuse põhjal.

Indeksi komponendid ei sisalda kõiki ankeetküsitluses sisaldunud küsimusi. Ekspertide abil valiti indeksisse sobivad tunnused, mis kirjeldasid kuut tegevusvõimekuse komponenti ning määratleti tegevusvõimekuse komponentide kaalud (konsensuslikult otsustati, et strateegilise planeerimise ja inimressursi komponendid on kõige olulisemad). Erimeelsusi esines komponentide siseste (üksikutele tunnustele omistatud) kaalude osas (nt kas tegevusvõimekuse seisukohalt on olulisem strateegiline plaan ja selle mõõtmine või otsustamise kord, või kas inimressursi osas on kaalukamad arvulised näitajad või hinnangud inimressursi piisavusele). Siiski õnnestus ka nende kaalude osas leida kompromiss.

Indeksi kui terviku ja selle komponentide väärtuse dünaamikat saab jälgida juhul, kui küsitlust jätkatakse ka järgnevatel aastatel. Praegused andmed annavad ülevaate sellest, milline on olukord tegevusvõimekuse komponentide võrdluses.

KÜSK-i taotlusvoorudes osalevate ühingute tegevusvõimekuse indeksi väärtus oli skaalal, kus 0 tähistas kõige madalamat ning 100 kõige kõrgemat tegevusvõimekust, 2022. aastal 65.0 punkti (Tabel 8). Indeksi põhjal võib järeldada, et KÜSK-i taotlusvoorudes osalevate ühingute tegevusvõimekus on pigem hea, kuid on ka arenguruumi muutusteks.

Tabel 8. Tegevusvõimekuse indeks

Indikaator	Max punktid	Punktid küsitlus-andmete põhjal	Max tasemest saavutatud
Strateegiline planeerimine/juhtimine/töökorraldus; tegevuse mõju mõõtmine, eneseanalüüs	25	17.5	70%
Inimressurss - liikmeskonna püsivus; palgatöötajad, vabatahtlikud; inimeste arendamine	25	16.7	67%
Majanduslik olukord ja võimekused (omatulu, annetused, vastavad võimekused)	20	12.5	62%
Koostöö tasandid, osapooled, sagedus	10	6.2	62%
Side kasusaajatega, sihtrühma tundmine, side sihtrühmaga	10	7.4	74%
Ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevus: huvikaitsetegevused, avalike teenuste osutamine, kogukonna arendamine	10	4.7	47%
Tulemus:	Max: 100	65.0	65%

Tegevusvõimekuse komponentidest oli KÜSK-i taotlusvoorudes osalenud ühingute skoor kõrgeim komponendis „side kasusaajatega“ (skoori väärtus oli 74% võimalikust maksimumist). Mõnevõrra madalamad olid skoorid järgnevatel valdkondades: strateegiline planeerimine/juhtimine/tegevuse mõju mõõtmine (70% maksimumist), inimressurss (67% maksimumist), koostöö (62% maksimumist) ning

majanduslik olukord ja võimekused (62% maksimumist). Madalaim oli skoor ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevuste (47%) osas.¹⁰

Eraldi arvutati välja tegevusvõimekuse indeksid ka KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud ning neid toetusi mittesaanud ühingute kohta. KÜSK-i toetusi saanud ühingute tegevusvõimekuse indeks oli pisut kõrgem kui ühingutel, mis neid toetusi saanud pole (toetusi saanud ühingutel 69,0 ja toetusi mittesaanud ühingutel 62,4), sealjuures suurimad on erinevused toetusi saanud ning neid mittesaanud ühingute vahel strateegilise planeerimise/juhtimise/töökorralduse komponendi osas (Tabel 9).

Tabel 9. Tegevusvõimekuse indeks KÜSK-i toetusi saanud ning neid toetusi mittesaanud ühingute seas

Indikaator	KÜSK-i toetusi saanud ühingud	KÜSK-i toetusi mittesaanud ühingud	Max väärtus
Strateegiline planeerimine/juhtimine/töökorraldus; tegevuse mõju mõõtmine, eneseanalüüs	20.6	15.5	25
Inimressurss - liikmeskonna püsivus; palgatöötajad, vabatahtlikud; inimeste arendamine	16.8	16.6	25
Majanduslik olukord ja võimekused (omatulu, annetused, vastavad võimekused)	12.2	12.6	20
Koostöö tasandid, osapooled, sagedus	6.5	6.1	10
Side kasusaajatega, sihtrühma tundmine, side sihtrühmaga	7.6	7.3	10
Ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevus: huvikaitsetegevused, avalike teenuste osutamine, kogukonna arendamine	5.2	4.4	10
Tulemus:	69.0	62.4	100

Kokkuvõte ja järeldused

Saamaks ülevaade KÜSK-i taotlusvoorudes osalevate ühingute tegevusvõimekusest ja arenguvajadustest, viidi 2022. aastal taotlusvoorudes osalenud vabaühenduste seas läbi ankeetküsitlus, milles osales 99 ühingut.

¹⁰ Viimase komponendi (ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevused) puhul tähendaks maksimumskoor, et ühingud tegelevad samaaegselt nii huvikaitse, avalike teenuste osutamise kui kohaliku kogukonna arendamisega. Tegelikus elus esineb seda harva. Indeksi moodustamisel kaaluti ka nimetatud tegevuste põhjal loodud koondtunnuse kasutamist (tegeleb vähemalt ühega neist tegevustest suurel määral/regulaarselt), kuid sellest loobuti põhjusel, et antud näitaja oleks küllaltki staatiline ning ei võimaldaks jälgida muutuste dünaamikat.

Kõrvutades käesoleva küsitluse näitajaid 2018. aastal läbi viidud üle-eestilise mittetulundusühingute küsitluse¹¹ tulemustega nähtub, et võrreldes kõigi Eesti vabaühendustega on KÜSK-i taotlusvoorudes osalevate ühingute liikmeskonnad keskmiselt suuremad, nende seas on enam palgatöötajatega ühinguid¹² ning ka vabatahtlike kaasamine on KÜSK-i taotlusvoorudes osalevate ühingute seas levinum¹³. See näitab, et **KÜSK-i toetusi taotlevad ühingud on n-ö keskmise Eesti vabaühendusega võrreldes suuremad ning võimekamad, omades enam inimressurssi.**

Liikmeskond, palgatöötajate arv ja vabatahtlike arv oli enamikul KÜSK-i taotlusvoorudes osalevatest ühingutest viimase 12 kuu jooksul püsinud muutumatuna või suurenenud, mis annab tunnistust, et **tegu on ühingutega, mis on saavutanud oma tegevuses stabiilsuse või kasvavad.** Oma ühingu tegutsevate inimeste teadmiste ja oskustega oli valdav osa (80%) küsitletutest rahul. Vähem oldi rahul inimressursi piisavusega (töötajate arvuga), sealjuures **kõige sagedamini tunnetati vajadust palgatöötajate arvu suurendamise järele** (seda vajadust tunnetas 62% ühingutest). Taotlusvoorudes osalevate ühingute huvi palgatööjõu suurendamise vastu näitab **tunnetatud vajadust suurema professionaliseerumise järele** – et ühingu oleks (rohkem) inimesi, kes ühingu tegevusse stabiilselt panustaksid ning saaksid selle eest ka tasu. Vabatahtlike arvu suurendamisest on huvitatud pigem väiksema tulubaasiga ühingud, kus palgalise tööjõu kaasamiseks ei pruugi piisata ressursse.

Ühingu jätkusuutlikkus võib teatud olukordades sõltuda sellest, kas ühingu on lisaks praegusele juhile/juhatusele ka teisi inimesi, kes on võimelised ühingu tegevust (vajadusel) eest vedama. Küsitletud ühingutest 68%-s oli ühingu juhtimise delegeerimise võimekus olemas, kuid 14%-s ühingutest selline võimekus puudus. Küsitluse **põhjal on ühingute juhtimisstiil enamasti töötajaid kaasav:** enamikus ühingutes kaasati otsuste planeerimisse/langetamisse enamasti ka teisi ühingu tegutsevaid inimesi peale juhi/juhatuse või sõltus otsustuskord teemast.

Ühingu tegevuse edukus sõltub ühingu võimekusest oma tegevust analüüsida ja planeerida. **Suurem osa KÜSK-i taotlusvoorudes osalevatest ühingutest oli viimase 12 kuu jooksul tegelenud eneseanalüüsi ning strateegilise planeerimisega:** 78% oli läbi viinud ühingu tugevuste, nõrkuste ja arenguvajaduste hindamise, 80% oli kaardistanud sihtrühma vajadusi/probleeme ja 67% oli mõõtnud/analüüsinud ühingu tegevuse tulemusi ja mõju. Enamasti olid lisaks juhile/juhatusele antud tegevustesse olnud kaasatud ka teised ühingu tegutsevad inimesed. **Väliste ekspertide/ekspertorganisatsioonide ja sihtrühma esindajate/klientide kaasamist esines harvemini.** Ühinguväliste osapoolte kaasamine strateegilisse planeerimisse nõuab ühingult lisatööd, kuid võib anda kasulikku sisendit ühingu tegevuse edasisel kavandamisel ning olla abiks ühingu tegevusvõimekuse tõstmisel.

KÜSK-i taotlusvoorudes osalevad ühingud on aktiivsed ja toimekad, millest annab tunnistust küsitluses osalenud ühingute **tihe suhtlus sihtrühmaga**¹⁴, **regulaarsed koostöösuhted**¹⁵ ning **aktiivsus ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevustes.** Kõige levinum oli tegelemine piirkondliku/kohaliku

¹¹ TLÜ, Balti Uuringute Instituut (IBS), Turu-uuringute AS (2019). Kodanikuühiskonna arengukava vahehindamine.

¹² Kõigi MTÜ-de seas oli palgatöötajatega ühingute osakaal 2018. aastal 23% ja KÜSK-i taotlusvoorudes osalevate ühingute seas käesoleva küsitluse andmetel 57%.

¹³ Kõigist MTÜ-dest kaasas 2018. aasta küsitluse andmetel vabatahtlikke 53% ning KÜSK-i taotlusvoorudes osalevatest ühingutest käesoleva küsitluse andmetel 88%.

¹⁴ Küsitletud ühingutest 95% suhtles oma peamise regulaarselt, sealjuures 61% iganädalaselt.

¹⁵ Regulaarseid koostöösuhteid omas 78% küsitletud ühingutest, sealjuures kõige levinum oli koostöös teiste vabaühendustega ning KOV-ide/KOV-ide allasutustega. Võrdluseks: 2018. aastal läbi viidud MTÜ-de küsitluse andmetel omas regulaarseid koostöösuhteid 69% ühingutest, seega omavad KÜSK-i taotlusvoorudes osalevad ühingud sagedamini regulaarseid koostöösuhteid kui Eesti MTÜ-d keskmiselt.

kogukonna arendamisega (51% ühingutest on seda teinud suurel määral/regulaarselt) ning sihtrühmade huvide kaitsmisega meedias/sotsiaalmeedias (39%). Vähem oli ühingu, mis olid regulaarselt osalenud poliitikakujundamises (30%), kogunud sihtrühma heaks annetusi/toetusi (24%) või osutanud avalikke teenuseid (25%). Võttes kokku kõik eelnevad tegevused, oli 80% ühingutest tegelenud vähemalt ühega neist tegevustest suurel määral/regulaarselt.

2021. aastal omas tulusid 89% KÜSK-i taotlusvoorudes osalevatest ühingutest, sealjuures enamikul olid nimetatud aastal tulud suurenenud või püsinud muutumatuna, mis **näitab ühingute majanduslikku stabiilsust**. Hinnates ühingu võimekust rahastuse leidmisel oldi kõige enam rahul võimekusega saada projekti- või tegevustoetusi (piisavaks pidas oma ühingu võimekust 68% ning ebapiisavaks 32% ühingutest). **Rahulolu omatulu teenimise ja annetuste kogumise võimekusega oli madalam:** omatulu teenimise võimekust pidas oma ühingu puhul ebapiisavaks 58% ning annetuste kogumise võimekust 61% küsitletutest.

Uuringu tulemustest nähtus **tegevusvõimekuse komponentide omavaheline seotus** – näiteks ilmnis strateegilise planeerimise positiivne mõju koostöösuhetele, huvikaitsega tegelemisele ja ühingu majanduslikule võimekusele, mis kinnitab, et ühingu tegevusvõimekuse suurendamisel on keskne roll ühingu läbimõeldud juhtimisel, mille eelduseks on ühingu eneseanalüüs ning kursisolek sihtrühma vajadustega. Samuti ilmnis inimressurssi olulisus sihtrühmaga tiheda sideme loomisel/hoidmisel ja huvikaitsega tegelemisel. Kokkuvõtvalt võib öelda, et **inimressurssi olemasolu ning strateegiline planeerimine on vundamendiks ühingu tegevusvõimekuse suurendamisel ka teiste komponentide (majanduslik võimekus, koostöösuhed, side sihtrühmaga, ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevused) osas**.

Erinevused KÜSK-i toetusi saanud ning neid toetusi mittesaanud ühingute vahel

Küsitletud ühingutest 39% oli oma tegutsemisaja jooksul saanud rahastust ühingute tegevusvõimekuse tõstmisele suunatud KÜSK-i taotlusvoorudest. Võrreldes ühingutega, mis KÜSK-ist tegevusvõimekuse tõstmiseks toetusi saanud pole, on toetusi saanud ühingutele omane järgnev:

- nende palgatöötajate arv on keskmiselt suurem;
- rahulolu inimressursi piisavusega on madalam;¹⁶
- levinum on panustamine ühingus tegutsevate inimeste arendamisse tasuta koolituste/väljaõppe näol;
- juhtimisstiil on sagedamini töötajaid kaasav;¹⁷
- võimekus ühingu juhtimise delegeerimiseks on suurem (st lisaks olemasolevale juhile/juhatusel on ühingu ka teisi inimesi, kel on võimekus ühingu juhtida);
- omavad sagedamini regulaarseid koostöösuhteid teiste vabaühenduste, KOV asutuste või riigiasutustega;
- on olnud aktiivsemad teatud ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevuste läbiviimisel, nt poliitikakujundamisega tegelemisel, sihtrühma huvide kaitsmisel meedias/sotsiaalmeedias ning sihtrühma heaks annetuste/toetuste kogumisel;

¹⁶ Põhjuseks võib olla see, et toetusi saanud ühingud on tegelenud põhjalikumalt strateegilise planeerimise, sh eneseanalüüsiga, mistõttu teadvustavad nad teravamalt ka inimressursi puudujääke. Samas võis saadud toetus ajendada ühingu ka oma tegevust laiendama ning võtma suuna ühingu professionaliseerumisele, mis samuti loob vajaduse täiendava tööjõu järele.

¹⁷ Levinum on töötajate/liikmete kaasamine igapäevaste otsuste tegemisse ning vastavalt valdkonnale strateegiliste otsuste planeerimise delegeerimine liikmetele/töötajatele.

- 2021. aasta tulud olid keskmiselt suuremad.

Tegevusvõimekuse indeksi põhjal ilmnas toetusi saanud ühingute kõrgem tegevusvõimekus ühingu juhtimise/strateegilise planeerimise/töökorralduse osas. Toetusi saanud ühingu isik nägid toetuste suurimat kasutegurit inimressursi arendamisel, juhtimise/planeerimise arendamisel, sihtrühmale suunatud tegevuste/sihtrühmaga suhtluse arendamisel ning kogukonna/piirkonna arendamise võimekuse tõstmisel.

Erinevused AHE/AH taotlusvoorudes ja muudes taotlusvoorudes osalevate ühingute vahel

Küsitluse kaasati nii tegevusvõimekuse tõstmisele suunatud taotlusvoorudes (AHE/AH voorud) kui ka muudes taotlusvoorudes osalevaid ühingu. Võrreldes muudes taotlusvoorudes osalevate ühingutega oli AHE/AH voorudes osalevatele ühingutele iseloomulik:

- nad omavad harvemini kirjalikku tegevuskava ning tegutsevad harvemini rahvusvahelisel tasandil;
- juhtimisstiil on sagedamini töötajaid kaasav;
- rahulolu aktiivsete liikmete piisavusega ja ühingu tegutsevate inimeste teadmiste ja oskustega on madalam;
- väljaõpet/tasuta koolitusi on ühingu tegutsevatele inimestele võimaldatud harvemini;
- koostöösuhted on harvemad/ebaregulaarsemad;

Eelnevast järeldub, et **inimressursi arendamine ning strateegiline planeerimine on AHE/AH voorudes osalevate ühingute puhul olulisteks arenguvajadusteks**. Valdkondadena, mis vajaksid nende ühingu puhul toetamist, tõstsid AHE/AH taotlusvoorudes osalevad ühingu isik kõige sagedamini esile majanduslikke oskusi, muudes taotlusvoorudes osalevad ühingu aga sihtrühmale suunatud tegevusi/suhtlust sihtrühmaga ning inimressursi arendamist.

Lisa 1. Tegevusvõimekuse indeks

Tabel 10. Tegevusvõimekuse indeks (kõik vastajad)

Indikaator	Max väärtus	Max punktid	Tulemus küsitlus- andmete põhjal (%)	Punktid küsitlus- andmete põhjal
Strateegiline planeerimine/juhtimine/töökorraldus; tegevuse mõju mõõtmine, eneseanalüüs		25		17.5
7. Kirjalikku tegevuskava omavate ühingute osakaal	100%	5	71%	3.5
8. Ühingute osakaal, kus on kindel kord strateegiliste otsuste langetamiseks ning kus sellesse on kaasatud ka teised ühingu tegutsevad inimesed peale juhi/juhatuse	100%	5	47%	2.3
9. Ühingute osakaal, kus on kindel kord igapäevaste otsuste langetamiseks	100%	3	99%	3.0
10.1. Ühingute osakaal, kus on 12 kuu jooksul viidud läbi ühingu tugevuste, nõrkuste ja arenguvajaduste hindamine	100%	6	78%	4.7
10.3. Ühingute osakaal, kus on 12 kuu jooksul viidud läbi ühingu tegevuse tulemuste ja mõju mõõtmine/analüüs	100%	6	67%	4.0
Inimressurss - liikmeskonna püsivus; palgatöötajad, vabatahtlikud; inimeste arendamine		25		16.7
12.1. Ühingute osakaal, kus on palgatöötajaid, ning nende arv pole vähenenud (st on kasvanud või pole muutunud)	100%	3	56%	1.7
12.3. Ühingute osakaal, kus on vabatahtlikke, ning nende arv pole vähenenud (st on kasvanud või pole muutunud)	100%	3	81%	2.4
12.2. MTÜ-de osakaal, kus liikmete arv pole vähenenud (st on kasvanud või pole muutunud)	100%	3	91%	2.7
14. Ühingute osakaal, kus hinnatakse ühingu tegutsevate inimeste teadmisi ja oskusi täiesti või pigem piisavaks	100%	3	80%	2.4
15. Ühingute osakaal, mis on toetanud ühingu tegutsevate inimeste teadmiste ja oskuste tõstmist (võimaldanud väljaõpet, tasuta koolitusi vms)	100%	3	73%	2.2
16. Ühingute osakaal, kus on lisaks praegusele juhile/juhatusele ka teisi inimesi, kes oleksid võimelised ühingu tegevust (vajadusel) eest vedama	100%	3	68%	2.0

13.1. MTÜ-de osakaal, kus hinnatakse aktiivsete liikmete hetkearvu piisavaks, et saavutada ühingu tegevusele seatud eesmärgid	100%	3	53%	1.6
13.2. Ühingute osakaal, kus hinnatakse palgatöötajate hetkearvu piisavaks, et saavutada ühingu tegevusele seatud eesmärgid	100%	2	32%	0.6
13.3. Ühingute osakaal, kus hinnatakse vabatahtlike hetkearvu piisavaks, et saavutada ühingu tegevusele seatud eesmärgid	100%	2	52%	1.0
Majanduslik olukord ja võimekused (omatulu, annetused, vastavad võimekused)		20		12.5
19.1. Ühingute osakaal, kus 2021. aastal tulud suurenesid või püsisid muutumatuna	100%	5	69%	3.4
19.2. Ühingute osakaal, kus 2021. aastal omatulu ei vähenenud	100%	3	86%	2.6
19.3. Ühingute osakaal, kus 2021. aastal annetuste maht ei vähenenud	100%	3	90%	2.7
19.4. Ühingute osakaal, kus 2021. aastal projekti- või tegevustoetuste maht ei vähenenud	100%	3	83%	2.5
21. Ühingute osakaal, kus hinnatakse ühingu võimekust rahastust leida piisavaks (ei omatulu, annetuste ega projekti/tegevustoetuste puhul ei ole antud hinnangut "ebapiisav")	100%	6	21%	1.3
Koostöö tasandid, osapooled, sagedus		10		6.2
22 (3-4). Ühingute osakaal, mis on 12 kuu jooksul teinud suurel määral/regulaarselt koostööd avaliku sektoriga (riigiasutus, KOV või KOV allasutus)	100%	2	60%	1.2
22.2 Ühingute osakaal, mis on 12 kuu jooksul teinud suurel määral/regulaarselt koostööd erasektoriga	100%	2	30%	0.6
22 (1 ja 5). Ühingute osakaal, mis on 12 kuu jooksul teinud suurel määral/regulaarselt koostööd mittetulundussektoriga vm organisatsiooniga (ametiühingud, kogudused vms)	100%	2	63%	1.3
23 (1-5). Ühingute osakaal, mille koostöösuhted on 12 kuu jooksul sagenenud või pole muutunud	100%	4	80%	3.2
Side kasusaajatega, sihtrühma tundmine, side sihtrühmaga		10		7.4
24. Ühingute osakaal, kus suhtlus/kontakt oma sihtrühmaga on igapäevalane	100%	5	61%	3.0
25. Ühingute osakaal, kus suhtlus/side sihtrühmaga 12 kuu jooksul sagenes/muutus sisukamaks või püsis muutumatuna	100%	3	93%	2.8

10.2. Ühingute osakaal, kus on 12 kuu jooksul viidud läbi sihtrühma vajaduste/probleemide kaardistamine	100%	2	80%	1.6
Ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevus: huvikaitsetegevused, avalike teenuste osutamine, kogukonna arendamine		10		4.7
26 (1-3). Ühingute osakaal, kus on 12 kuu jooksul tegeletud suurel määral/regulaarselt huvikaitsega	100%	4	61%	2.4
26 (4). Ühingute osakaal, kus on 12 kuu jooksul tegeletud suurel määral/regulaarselt avalike teenuste osutamisega	100%	3	25%	0.8
26 (5). Ühingute osakaal, kus on 12 kuu jooksul tegeletud suurel määral/regulaarselt piirkondliku/kohaliku kogukonna arendamisega	100%	3	51%	1.5
Tulemus:		Max: 100		65.0